

Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2019

Satu Naumanen

Satu Naumanen
Metsähallitus, Luontopalvelut
satu.naumanen(at)metsa.fi

Översättning: Pimma Knight

Kansikuva: Kahvitauko Mäkrällä. Kuva: Saara Lavi.

ISO 14001

© Metsähallitus, Vantaa 2020

ISSN-L 1235-8983
ISSN (verkkajulkaisu) 1799-5388
ISBN 978-952-295-264-6 (pdf)

Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2019

SUPER
Sustainability Under Pressure:
Environmental Resilience
in natural and cultural heritage
areas with intensive recreation

KUVAILULEHTI

JULKAISIJA	Metsähallitus	JULKAISUAIKA	24.2.2020
TOIMEKSIANTAJA	Metsähallitus	HYVÄKSYMISPÄIVÄMÄÄRÄ	
LUOTTAMUKSELLISUUS	Julkinen	DIAARINUMERO	MH 947/2020
SUOJELUALUETYYPPI/ SUOJELUOHJELMA	kansallispuisto, Natura 2000 -alue		
ALUEEN NIMI	Kolin kansallispuisto		
NATURA 2000 -ALUEEN NIMI JA KOODI	Kolin kansallispuisto FI0700010		
ALUEYKSIKKÖ	Järvi-Suomen Luontopalvelut		
TEKIJÄ(T)	Satu Naumanen		
JULKAISUN NIMI	Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2019		
TIIVISTELMÄ	<p>Vuonna 1991 perustettu Kolin kansallispuisto sijaitsee Pohjois-Karjalassa, Pielisen länsipuolella, Lieksan, Kontiolahden ja Joensuun kuntien alueella. Kolin kansallispuiston pinta-ala on noin 30 km² ja vuonna 2019 sinne tehtiin noin 201 800 käyntiä.</p> <p>Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin 15.2.–15.9.2019. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakennetta ja käyntien alueellista ja ajallista jakautumista sekä kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Lisäksi selvitettiin kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia.</p> <p>Kävijätutkimuksessa saatiin 750 vastausta, joista suurin osa kerättiin vilkkaimpien kesäkuukausien aikana. Kävijöistä 77 % oli kotimaisia matkailijoita; paikallisia asukkaita oli 14 % ja ulkomaisia matkailijoita 10 %. Eniten kävijöitä saapui Helsingistä. Kävijöistä 52 % oli päiväkävijöitä ja 48 % yöpyi kansallispuiston alueella. Suosituimmat käyntikohteet olivat Kolin huiput, Kolin luontokeskus Ukko ja Kolin satama. Päiväkävijät viipyivät alueella keskimäärin neljä tuntia, yöpyjät 2,6 vuorokautta. Suurin kävijäryhmä oli 45–54-vuotiaat. Useimmiten puistoon saavuttiin 2–5 hengen ryhmässä, joka koostui oman perheen jäsenistä.</p> <p>Tärkeimpiä syitä saapua Kolin kansallispuistoon olivat maisemat, luonnon kokeminen ja rentoutuminen. Suosituimmat harrastukset kansallispuistossa olivat luonnosta nauttiminen, maisemien katselu ja kävely. Kävijät kokivat käyntinsä Kolin kansallispuistossa vaikuttaneen positiivisesti terveyteensä.</p> <p>Kävijöiden odotukset täyttyivät kansallispuistokäynnillä hyvin. Käytettyjen palveluiden laatuun ja määrään oltiin melko tyytyväisiä. Kiitosta keräsivät erityisesti polku- ja/tai latureitistö ja Kolin luontokeskus Ukon palvelut. Eniten kehitettävää olisi telttailupaikoissa, Metsähallituksen vuokratuissa ja jätehuollon toteutuksessa ja ohjauksessa.</p> <p>Edellisen, vuoden 2014 kävijätutkimuksen jälkeen vuotuinen käyntimäärä on kasvanut merkittävästi. Yritystoiminnan edelleen kehittyttyä kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaisvaikutukset ovat kasvaneet 19,5 miljoonaan euroon ja 150 henkilötyövuoteen.</p>		
AVAINSANAT	Koli, kansallispuisto, kävijätutkimus		
MUUT TIEDOT	Tämä julkaisu on tehty osana CBC Karelia KA5033 SUPER (Sustainability Under Pressure: Environmental resilience in natural and cultural heritage areas with intensive recreation) -hanketta. Hanketta rahoittaa Euroopan Unioni, Venäjän Federaatio ja Suomen Tasavalta.		
SARJAN NIMI JA NUMERO	Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 251		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-264-6
ISSN (VERKKOJULKAISU)	1799-5388		
SIVUMÄÄRÄ	63 s.	KIELI	suomi
KUSTANTAJA	Metsähallitus	PAINOPAIKKA	
JAKAJA	Metsähallitus, Luontopalvelut	HINTA	

PRESENTATIONSBLAD

UTGIVARE	Forststyrelsen	UTGIVNINGSDATUM	24.2.2020
UPPDRAGSGIVARE	Forststyrelsen	DATUM FÖR GODKÄNNANDE	
SEKRETESSGRAD	Offentlig	DIARIENUMMER	MH 947/2020
TYP AV SKYDD SOMRÅDE/ SKYDDSPROGRAM	nationalpark, Natura 2000-område		
OMRÅDETS NAMN	Koli nationalpark		
NATURA 2000-OMRÅDETS NAMN OCH KOD	Koli nationalpark FI0700010		
REGIONENHET	Insjöfinlands Naturtjänster		
FÖRFATTARE	Satu Naumanen		
PUBLIKATION	Besökarundersökning i Koli nationalpark 2019		
SAMMANDRAG	<p>Koli nationalpark grundades år 1991 och ligger väster om sjön Pielinen i kommunerna Lieksa, Kontiolahti och Joensuu i Norra Karelen. Koli nationalpark har en areal på ca 30 km² och parken hade ca 201 800 besökare år 2019.</p> <p>Materialet till besökarundersökningen i Koli nationalpark insamlades 15.2–15.9.2019. I undersökningen utreddes besökarstrukturen och besökens områdesvisa och tidsmässiga fördelning i området samt besökarnas upplevelser av och åsikter om parkens skötsel och utvecklingsbehov. Därtill undersöktes besökarnas penninganvändning och dess effekt på den lokala ekonomin.</p> <p>Vid besökarundersökningen fick man in 750 svar, varav största delen insamlades under de livligaste sommarmånaderna. Hela 77 % av besökarna var inhemska turister, medan lokalbornas andel var 14 % och de utländska turisternas 10 %. Största delen av besökarna kom från Helsingfors. Andelen dagsbesökare var 52 %, medan 48 % övernattade i nationalparken. De populäraste besöksmålen var Kolis bergstoppar, Kolis naturum Ukko och Koli hamn. Dagsgästerna vistades i genomsnitt fyra timmar i området, övernattarna 2,6 dygn. Den största besökargruppen bestod av 45–54-åringar. Merparten av besökarna kom till nationalparken i sällskap på 2–5 personer som bestod av familjemedlemmar.</p> <p>De viktigaste orsakerna till besöken i Koli nationalpark var landskapen, naturupplevelsorna och avkoppling. De populäraste aktiviteterna bland besökarna i området var att njuta av naturen, beundra landskapet och promenera. Besökarna upplevde att besöket inverkade positivt på deras hälsa.</p> <p>Besökarnas förväntningar uppfylldes väl under besöket i nationalparken. De var tämligen nöjda med kvaliteten på och mängden av tjänster. Beröm fick speciellt stigarna och skidspåren i parken samt tjänsterna i Kolis naturum Ukko. Mest förbättringar önskade sig besökarna i tältplatserna, Forststyrelsens hyresstugor samt avfallshanteringen och avfallsanvisningarna.</p> <p>Det årliga besökarantalet har ökat betydligt sedan den föregående besökarundersökningen år 2014. Företagsverksamheten har utvecklats sedan dess och besökarnas totala inkomsteffekt på området har ökat till 19,5 miljoner euro och sysselsättningseffekten till 150 årsverken.</p>		
NYCKELORD	Koli, nationalpark, besökarundersökning		
ÖVRIGA UPPGIFTER	Denna publikation sammanställdes inom projektet CBC Karelia KA5033 SUPER ((Sustainability Under Pressure: Environmental resilience in natural and cultural heritage areas with intensive recreation). Projektet finansieras av Europeiska unionen, Ryska federationen och Republiken Finland.		
SERIENS NAMN OCH NUMMER	Forststyrelsens naturskyddspublikationer. Serie B 251		
ISSN-L	1235-8983	ISBN (PDF)	978-952-295-264-6
ISSN (ONLINE)	1799-5388		
SIDANTAL	63 s.	SPRÅK	finska
FÖRLAG	Forststyrelsen	TRYCKERI	
DISTRIBUTION	Forststyrelsen, Naturtjänster	PRIS	

Sisällys

JOHDANTO.....	7
KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	8
Alueen kuvaus.....	8
Aineisto ja menetelmät	11
TULOKSET	14
Kävijärakenne.....	14
Kävijöiden perustiedot.....	14
Kävijöiden seuruetiedot	16
Käynti alueella.....	17
Kohteen tärkeys	17
Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	17
Liikkumistapa ja kuljettu matka.....	21
Käyntien alueellinen jakautuminen.....	22
Käynnin kesto, toistuvuus ja kävijävuorokaudet.....	23
Saapuminen alueelle.....	25
Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset	28
Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset.....	36
Tietolähde	37
Kävijäytyvyisyys.....	37
Käynnin tarkoitus.....	37
Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	39
Kävijöiden odotusten toteutuminen.....	42
Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät	42
Kävijäytyvyisyysindeksi	43
Pohjois-Karjalan biosfäärialueen tunnettuus.....	45
Vapaamuotoiset ajatukset	46
TULOSTEN TARKASTELU	47
Yhteenveto ja johtopäätökset	47
Vertailu aiempiin tutkimuksiin.....	48
LÄHTEET.....	50
LIITTEET	
Suomenkielinen kyselylomake	52
Vastaajien asuinkunnat.....	56
Vapaamuotoinen palaute.....	59

JOHDANTO

Koli ja sen kansallispuisto ovat Pohjois-Karjalan matkailun kärkikohteita. Kolin matkailun historia ulottuu 1800- ja 1900-lukujen vaihteeseen, kun karelianismi, 1800-luvun lopulla alkanut kiinnostus Karjalaa ja muinaissuomalaisuutta kohtaan, toi taiteilijoita alueelle. Lisäksi Kolin geologia, vaaraluonnon monimuotoiset elinympäristöt ja niiden rikas lajisto, kasken luomat ahot ja muut omavaraistalouden jälkeen jättämät perinnemaisemat tekevät Kolista merkittävän kulttuuri- ja luonnonhistoriaiperintöä vaalivan suojelualueen ja matkailukohteen.

Vuonna 1991 perustetun Kolin kansallispuiston käyntimäärät ovat olleet nousussa ja kävijäpaine alkaa näkyä varsinkin sesonkiaikoina. Kolin suosituin nähtävyys on Kolin vaarajonojen korkeimman huipun laelta avautuva Suomen tunnetuin kansallismaisema. Vuonna 2017, Suomi 100 -juhlavuoden aikana Kolin kansallispuistossa käyntejä kirjattiin ennätyselliset 203 400 kappaletta, joista 80 700 laskettiin myös Kolin luontokeskus Ukossa käyneeksi. Vuonna 2019 Kolin kansallispuiston käyntimäärät (201 800 käyntiä) olivat hieman laskeneet Suomen juhlavuodesta, mutta toisaalta Kolin luontokeskus Ukossa päästiin ennätyselliseen 99 500 käyntiin.

Kolin kansallispuiston 80 kilometriä pitkä merkitty polkuverkosto tarjoaa erinomaiset retkeilymahdollisuudet. Päiväretkeilyyn sopivat polut löytyvät pitkälti Kolin huippujen läheisyydestä ja yön yli retkeilevät suuntaavat usein puiston eteläpään ja kiertävät jylhässä, Herajärveä ympäröivässä maastossa 30-60 kilometriä pitkän reitin. Kierroksella käy vuosittain noin 6 600 vaeltajaa. Kolin kansallispuiston alueen hiihtoladut ovat osa Kolin laajaa latuverkostoa ja puiston erityispiirteisiin kuuluvat sen alueella sijaitsevat laskettelurinteet.

Kansallispuiston palvelut keskittyvät huippujen tuntumaan niin sanotulle yläpihalle Kolin luontokeskus Ukon ja Break Sokos Hotel Kolin muodostamaan kokonaisuuteen. Matkailuneuvontaa ja kansallispuistoa koskevaa tietoa saa myös Kolin kylällä sijaitsevasta matkailuneuvonnasta. Metsähallitus vastaa Kolin luontokeskus Ukon palveluista sekä kansallispuiston laajasta polkuverkostosta reittirakenteineen ja taukopaikkoineen. Kolin luontokeskus Ukon asiakasneuvojat antavat kattavaa retkeilyneuvontaa ja tietoa alueen palveluista. Lisäksi luontokeskus palvelee retkeilijöitä ja matkailijoita tarjoten kävijöilleen tietoa kaikista Itä-Suomen puistoalueen Metsähallituksen hallinnoimista suojelu- ja retkeilykohteista. Luontokeskuksen päänäyttely kertoo Kolin kulttuuri- ja luonnonhistoriasta, jonka lisäksi luontokeskuksesta löytyy kaksi vaihtuvaa näyttelyä, kaksi myymälää, kahvila ja 200 hengen auditorio, jota vuokrataan kokous- ja seminaarikäyttöön.

Kolin kansallispuistosta on tehty Metsähallituksen vakiomenetelmällä aiemmin kaksi kävijätutkimusta vuosina 2009 (Tahvanainen ym. 2011) ja 2014 (Koskeli-Ratamaa 2016). Lisäksi Kolin luontokeskus Ukossa on tehty asiakastutkimus vuosina 2010-2011 (Siekkinen & Nieminen 2013). Kolin kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma valmistui vuonna 2017 (Metsähallitus 2017). Tämän kävijätutkimuksen tuloksia sekä samaan aikaan tehtyä Kolin biosfäärialueen viimeisintä yritystutkimusta (Naumanen 2020a) on hyödynnetty tuoreeltaan Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelman teossa (Naumanen 2020b). Tämän kävijätutkimuksen tarkoituksena on kartoittaa puiston nykyistä kävijärakennetta ja käytön alueellista ja ajallista jakautumista sekä selvittää kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämiskohteista.

KÄVIJÄTUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Alueen kuvaus

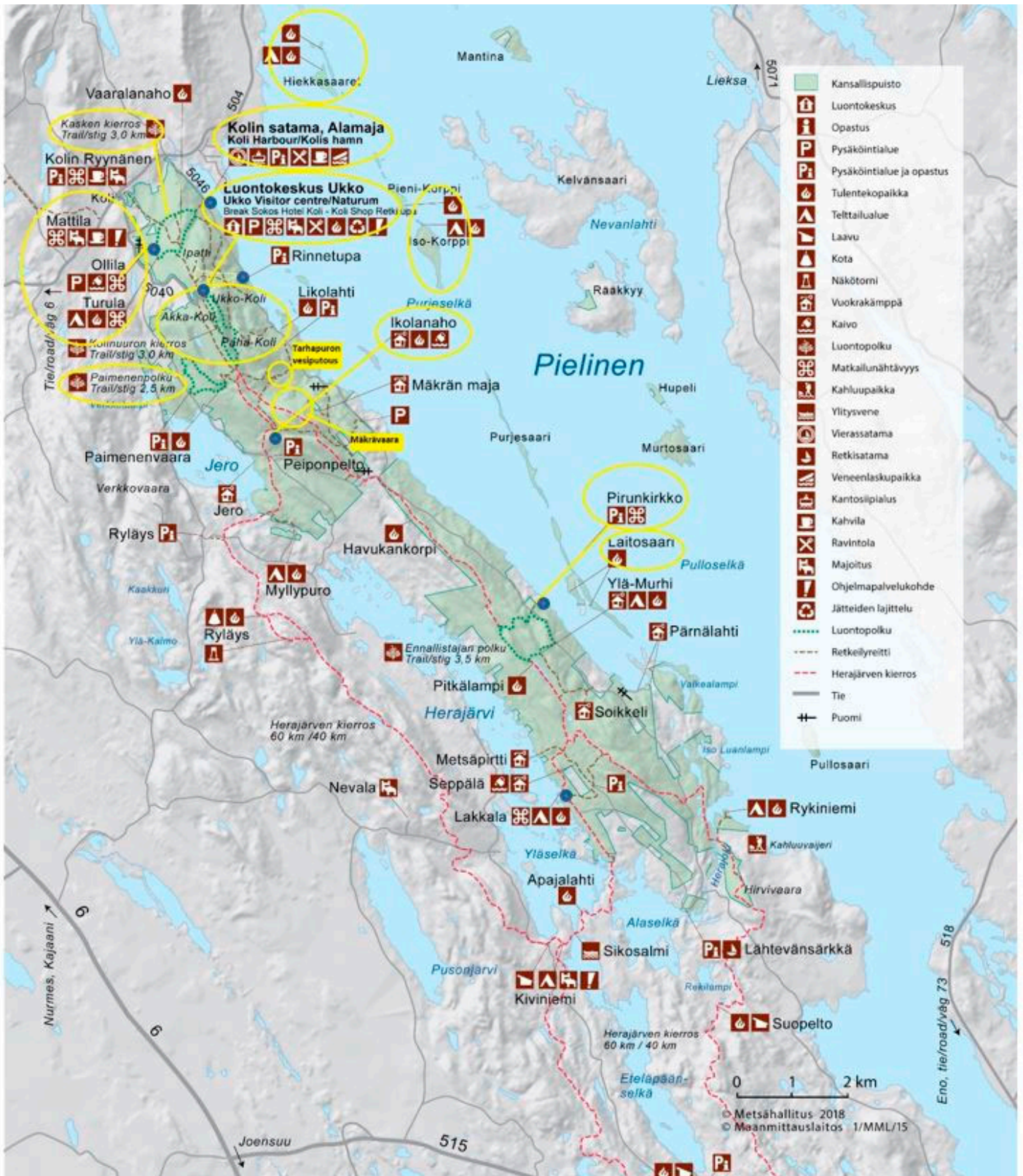
Kolin kansallispuisto sijaitsee Pohjois-Karjalassa Lieksan, Kontiolahden ja Joensuun kuntien alueella. Kansallispuiston päätuloväylältä, Joensuu-Kajaani-valtatieltä nro 6, on Kolin kylälle ja kansallispuiston ensimmäisten polkujen lähtöpaikalle yhdeksän kilometriä. Kansallispuiston opastuspiste Kolin luontokeskus Ukko ja puiston suosituin nähtävyys, Ukko-Kolin huippu, sijaitsevat 12 kilometrin päässä valtatieltä nro 6. Joensuusta Kolin kansallispuistoon on matkaa 70 kilometriä, Kuopiosta 151 kilometriä ja Helsingistä 490 kilometriä. Kolin kansallispuiston toissijainen tuloväylä on Rantatie, joka seurailee Pielisen rantaa kansallispuiston koillispuolella. Kolin kansallispuistoon voi saapua myös vesiteitse ja talvella jäätietä Lieksan Vuonilahdesta.

Kolin kansallispuisto perustettiin vuonna 1991, ja se on nykyisin laajuudeltaan noin 30 km². Puiston käyntimäärät ovat olleet vahvassa nousussa viime vuosina, ja vuonna 2019 kansallispuistoon tehtiin noin 201 800 käyntiä. Suurin osa kävijöistä vierailee Kolin luontokeskus Ukon ja Break Sokos Hotel Kolin ympäröimällä yläpihalla. Metsähallituksen ylläpitämään Kolin luontokeskus Ukkoon tehtiin vuonna 2019 noin 99 500 käyntiä. Tarkempaa ajantasaista tietoa Kolin kansallispuistosta löytyy mm. Luontoon.fi-verkkopalvelusta (Metsähallitus 2019). Tätä tutkimusta varten määritelty lähialue käsitti Joensuun, Juukan, Kontiolahden ja Lieksan kunnat.

Käyntimäärät kuukausittain viideltä vuodelta 2015-2019, Kolin kansallispuisto

Kuukausi	2015	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Tammikuu	4 822	1 919	7 013	6 913	6 231	26 898
Helmikuu	6 405	4 393	11 067	10 342	10 051	42 258
Maaliskuu	6 808	8 929	13 236	13 195	14 455	56 623
Huhtikuu	6 601	6 439	7 811	6 196	7 332	34 379
Toukokuu	7 350	9 679	11 201	8 170	11 826	48 226
Kesäkuu	22 676	25 016	26 041	25 994	24 562	124 289
Heinäkuu	47 348	49 968	59 400	51 212	59 698	267 626
Elokuu	27 771	30 743	31 369	28 753	31 689	150 325
Syyskuu	17 279	18 737	17 067	16 572	18 025	87 680
Lokakuu	15 306	17 096	13 468	16 035	13 675	75 580
Marraskuu	1 597	2 815	1 695	2 492	2 151	10 750
Joulukuu	3 365	5 392	3 788	5 049	2 087	19 681
Yhteensä	167 328	181 126	203 156	190 923	201 782	944 315
Keskimäärin	13 944	15 094	16 930	15 910	16 815	78 693

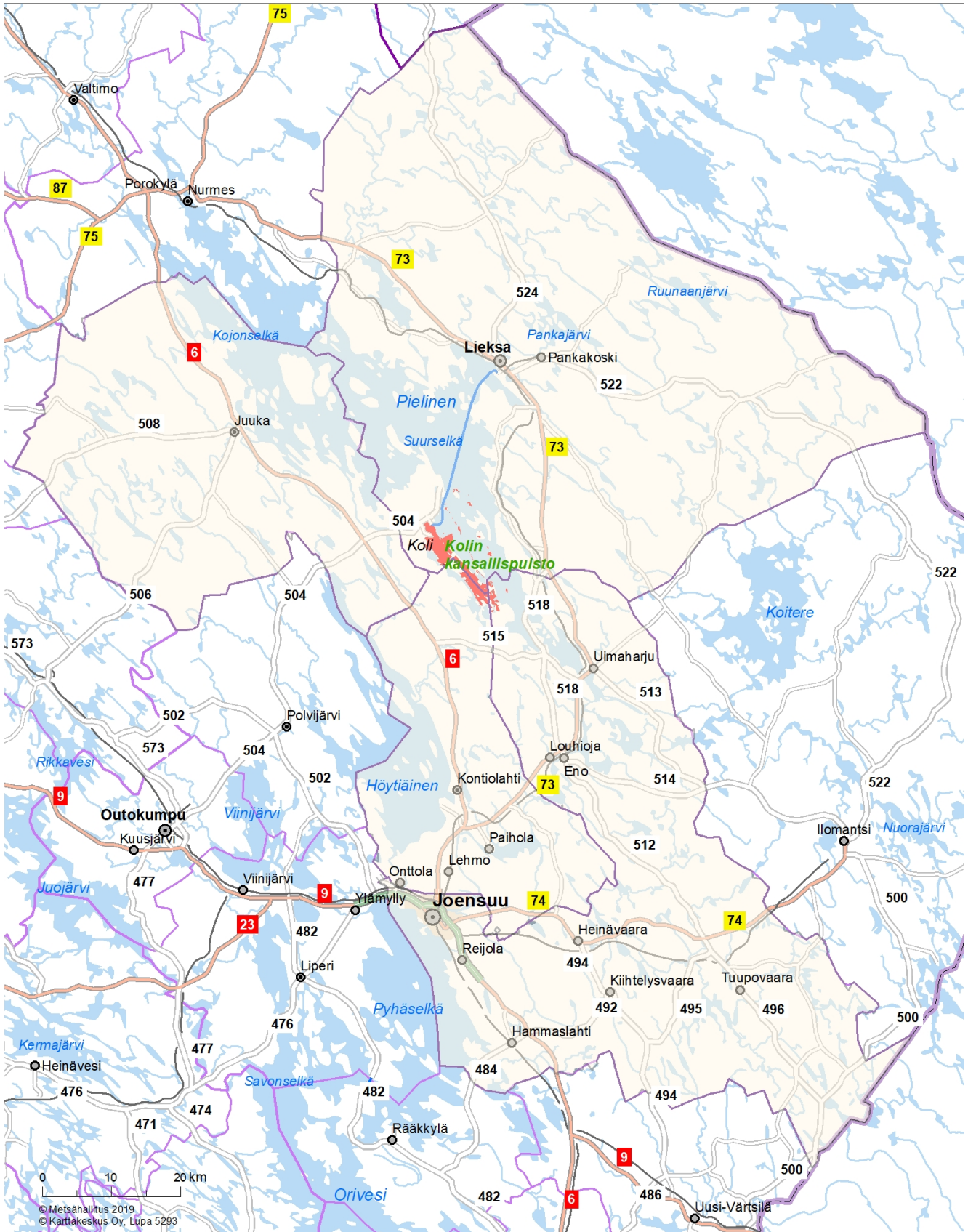

**KARTTA 2. KOLIN KANSALLISPUISTON LÄHIALUE -
Joensuu, Juuka, Kontiolahti ja Lieksa**

**MAP 2. THE VICINITY OF THE KOLI NATIONAL PARK -
Joensuu, Juuka, Kontiolahti ja Lieksa**

Aineisto ja menetelmät

Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin ajalla 15.2.-15.9.2019 seitsemässä eri haastattelupisteessä. Kävijätutkimuksen haastattelupaikkoja olivat Kolin luontokeskus Ukon ja Break Sokos Hotel Kolin rajaama alue eli yläpiha, Ollila, Kolin satama, Ikolanaho, Pirunkirkko ja Lakkala. Aineiston otantakehikon otantapäivien määrä kullekin haastattelupaikalle määritettiin arvioidun käyntimäärän perusteella. Otantapäivien määrän arvioinnissa hyödynnettiin Metsähallituksen henkilökunnan aluetuntemusta ja kokemusta sekä kävijälaskuritietoja.

Haastattelupäivät, ennalta päätetyt otospäivät ja otanta-ajankohdat (aamupäivä: klo 10-13, iltapäivä: klo 13-16, ilta: klo 16-19) arvottiin satunnaisgeneraattorin apua käyttäen. Arvonta suoritettiin siten, että ensin määriteltiin tietyt keruukuukaudet, jolloin aineistoa kerätään. Tämän jälkeen niille kuukausille arvottiin keruupaikat, -päivät ja -ajankohdat. Tällä tavalla on pyritty lisäämään satunaisuutta otantaan sekä vähentämään subjektiivisten tekijöiden vaikutusmahdollisuutta. Arvonta suoritettiin varmistaen, että kustakin otantapaikasta, viikonpäivästä ja ajankohdasta saatiin aineiston analysoimiseen riittävän suuri otos.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, joka muokattiin Kolin kansallispuistoon sopivaksi. Vakioinnin ansiosta Kolin kansallispuiston kävijätutkimus on vertailukelpoinen muiden Metsähallituksen kävijätutkimusten ja Kolilla aiemmin tehtyjen kävijätutkimusten kanssa. Kyselyyn oli mahdollista vastata suomeksi, englanniksi, venäjäksi ja saksaksi. Suomen- ja englanninkieliset vastaukset kerättiin pääsääntöisesti tableteilla, mutta ruuhkaisina aikoina myös paperilomakkeella. Venäjäksi ja saksaksi kysely oli mahdollista tehdä vain paperilomakkeella.

Kävijätutkimukseen osallistuneille tarjottiin kahta karttaa avuksi vastaamiseen. Kartassa 1 oli kuvattuna Kolin kansallispuiston alue palveluineen. Karttaan 1 oli merkitty tutkimuksessa kysytyt Kolin kansallispuiston yleisimmät käyntikohteet ja sinisellä kävijätutkimuksen keruupisteet. Kartassa 2 näkyi Kolin kansallispuiston lähialuerajaus, johon kuuluivat Joensuu, Kontiolahti, Juuka ja Lieksa. Kyseiset kartat olivat nähtävillä niin tabletilla kuin myös paperilomakkeella vastattaessa. Jokaiselle haastateltavalle kerrottiin ohjeet vastauslomakkeen täyttämiseen. Haastattelija avusti sekä tarkensi kysymyksiä ja vastausvaihtoehtoja pyydettäessä.

Otokseen poimittiin kustakin otantapistestä kaikki Kolin kansallispuistossa vierailevat 15 vuotta täyttäneet alueella jo jonkin aikaa viipyneet henkilöt. Haastattelulomakkeita tarjottiin kävijöille siinä järjestyksessä, kun he saapuivat otantapaikalle tai kun haastattelija vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Aineiston keruupaikalla haastattelukohta valittiin siten, että siitä oli suora näköyhteys tulo- ja poistumisreiteille. Haastattelupaikan valinnassa kiinnitettiin huomiota myös siihen, että haastateltavilla on mahdollisimman miellyttävät ja käytännölliset olosuhteet vastata kyselyyn. Talvella ja sateisella säällä haastattelut varauduttiin tekemään sisätiloissa.

Valtaosa vastaajista täytti lomakkeen itse haastattelupaikalla, mutta muutamaa vastaajaa haastattelija avusti täyttämällä lomakkeen haastateltavan vastauksien mukaisesti. Joidenkin venäläisten matkailijoiden kanssa koettiin haasteita yhteisen kielen löytämisessä. Niille venäläisille, jotka eivät osanneet englantia, haastattelijalla oli venäjäksi käännetty infoteksti jossa kerrottiin kävijätutkimuksesta. Toiveena oli, että tämän avulla kyselyyn vastaisi useampi venäläinen kuin edellisessä kävijätutkimuksessa (Koskeli-Ratamaa 2016). Venäjänkielisiä lomakkeita palautettiin yhteensä 18 kappaletta. Kaksi venäläistä halusi vastata englanniksi tabletilla, joten yhteensä venäläisten palauttamia kyselyitä tuli 20.

Suurin osa vastanneista täytti kyselyn tabletilla itsenäisesti (75 %). Neljän kävijän vastaukset haastattelija tallensi tabletilla haastateltavan puolesta. Paperisen kyselykaavakkeen suurin osa palautti suoraan haastattelijalle (16 %) tai postitse valmiiksi maksetulla palautuskuorella (8 %). Muutama yksittäinen lomake palautettiin aineistonkeruuaikojen ulkopuolella Kolin

luontokeskus Ukkoon. Palkkioksi täytetystä lomakkeesta kävijätutkimukseen osallistuneet saivat pullakahvit paikan päällä tai pullakahvilipukkeen Kolin luontokeskus Ukon kahvila Vakkaan. Rinnetuvan aineistonkeruupäivinä osallistuneet saivat pullakahvit paikan päällä. Hinta oli sovittu yrittäjien kanssa etukäteen ja Metsähallitus maksoi kulut jälkikäteen.

Vastausten tavoitemäärä oli 800 kappaletta keruujakson aikana, joka määriteltiin tutkimuksen aluksi olevan 50 päivää. Vastausten tavoitemäärää ei saatu täyteen. Lomakkeita kertyi yhteensä 750 kappaletta. Eniten vastauksia saatiin heinä-elokuussa, jolloin kävijöitä on Kolin kansallispuistossa kaikkein eniten. Otospaikoista Lakkala ja Ollila olivat hiljaisimmat ja Yläpiha vilkkain. Helteisinä päivinä vastaamasta kieltäytyvien määrä oli hieman suurempi kuin muina aikoina. Muutamaa otanta-ajankohtaa ja otospäivää jouduttiin muuttamaan sairastumisten ja muiden aikatauluun vaikuttaneiden tapahtumien vuoksi. Lisäksi aineistonkeruun loppupuolelle elokuulle ja syyskuulle lisättiin muutama otantapäivä, jotta otantatavoite saataisiin täyteen. Yrityksestä huolimatta vastausten määrä jäi alle tavoitteen. Vastauksia kertyi kuitenkin kaiken kaikkiaan tarpeeksi.

Sääolot olivat tutkimuksen aikana pääpiirteittäin suotuisat, vaikka sadepäiviäkin mahtui mukaan. Yhteensä neljänätoista otantapäivänä satoi vettä. Talvipakkasilla ja sateisella säällä haastattelut pidettiin sisätiloissa. Yläpihalla sisätilana toimi Kolin luontokeskus Ukon kahvila Vakka. Kolin satamassa haastattelut tehtiin sadesäällä ravintola Alamajalla. Rinnetuvan talven haastattelupiste oli kahvilan sisätiloissa. Lakkalassa ja Ollilassa haastattelut tehtiin ulkona. Ikolanaholle sadesäällä saapuneet varauduttiin haastattelemaan Ikolanahon vuokramökissä.

Jokaisesta keruupäivästä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin kunakin keruupäivänä vallitsevat sääolot, kerättyjen lomakkeiden lukumäärä, keruupaikka keruun kesto sekä muita huomioitavia asioita. Keruupäiväkirjoja tarkasteltaessa voidaan havaita, että aineiston keruussa ilmeni samoja ongelmia kuin edellisenkin kävijätutkimuksen aikaan. Ryhmämatkailijat ovat jälleen aineistossa aliedustettuina ja monelta lyhyen aikaa Kolilla viipyneeltä jäi useita kysymyksiä vastaamatta, sillä heidän kokemuksensa ei riittänyt kaikkiin kysymyksiin vastaamiseen.

Lähialueen ja kansallispuiston erottaminen toisistaan tuotti vastaajille vaikeuksia siitä huolimatta, että lähialue oli sekä kuvattu sanallisesti kyselylomakkeessa että selitetty ja osoitettu kartalla kaikille haastateltaville. Sama ongelma ilmeni jo edeltävässä 2014 Kolin kävijätutkimuksessa. Kysymykseen 1 osa vastanneista oli lisäksi ilmoittanut Kolin matkailualueelle saapumisensa ajankohdan, vaikka kysymykseen haettiin aikaa, jolloin kansallispuistoon oli saavuttu. Ongelmat huomattiin vastausten tallennusvaiheessa siitä, että osa lähialueella yöpyneistä kansallispuiston päiväkävijöistä oli ilmoittanut saapuneensa kansallispuistoon useita päiviä aikaisemmin. Tällaisissa selvissä virhetapauksissa kansallispuistoon saapumisen ajankohta jätettiin kokonaan tallentamatta.

Kyselylomakkeessa erityisen ongelmalliseksi osoittautui kysymys 17 Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi rahassa. Se tuntui osasta vastanneista hankalalta ja epäoleelliselta kuten myös edellisen kävijätutkimuksen aikaan. Kysymykset 7 ja 8 jäivät luultavasti osalta huomaamatta niiden paperikyselylomakkeeseen sijoittelun takia.

Tableteilta sähköisten kyselylomakkeiden tiedot siirrettiin suoraan Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallinnassa käytettävään ASTA-tietojärjestelmään ja paperisilta kyselylomakkeilta tieto tallennettiin ASTAan manuaalisesti. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja: keskiarvoa, keskihajontaa, moodia, mediaania ja prosenttipisteitä.

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan arvon jakaen havaintoaineiston kahteen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

Kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisten vaikutusten laskemiseen käytettiin Metsähallituksen ja Metsäntutkimuslaitoksen (2009) kehittämää laskentamallia, joka on osa Metsähallituksen ASTA-tietojärjestelmää. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskemisessa käytetään ASTAan tallennettuja tietoja kävijöistä ja heidän rahankäytöstään sekä alueen vuotuista käyntimäärää. Laskentaa varten suojelu- ja retkeilyalueet on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Koli kuuluu tässä tarkastelussa luokkaan matkailukeskus. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallista panos-tuotostaulukoista johdettuja paikallisia panos-tulontaulukoita. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskennassa käytettävät kertoimet on päivitetty viimeksi vuonna 2019 (Vatanen & Kajala 2020).

Vastaustapa

Vastaustapa	Kpl	%
Paperilomake haastattelupaikalla asiakkaan täyttämänä	118	16
Paperilomake postitse	62	8
Mobiilivastaus	566	75
Mobiilivastaus haastattelijan täyttämänä	4	1
Yhteensä	750	100

Havaintojen jakautuminen haastattelupaikoittain

Haastattelupaikka	Kpl	%
Huiput	453	61
Rinteet	58	8
Kolin satama	129	17
Ollila	4	1
Lakkala	7	1
Ikolanaho	37	5
Pirunkirkko	54	7
Yhteensä	742	100

Kyselylomakkeen kieli

Lomakkeen kieli	Kpl	%
Englanti	37	5
Saksa	13	2
Suomi	682	91
Venäjä	18	2
Yhteensä	750	100

TULOKSET

Kävijärakenne

Kävijöiden perustiedot

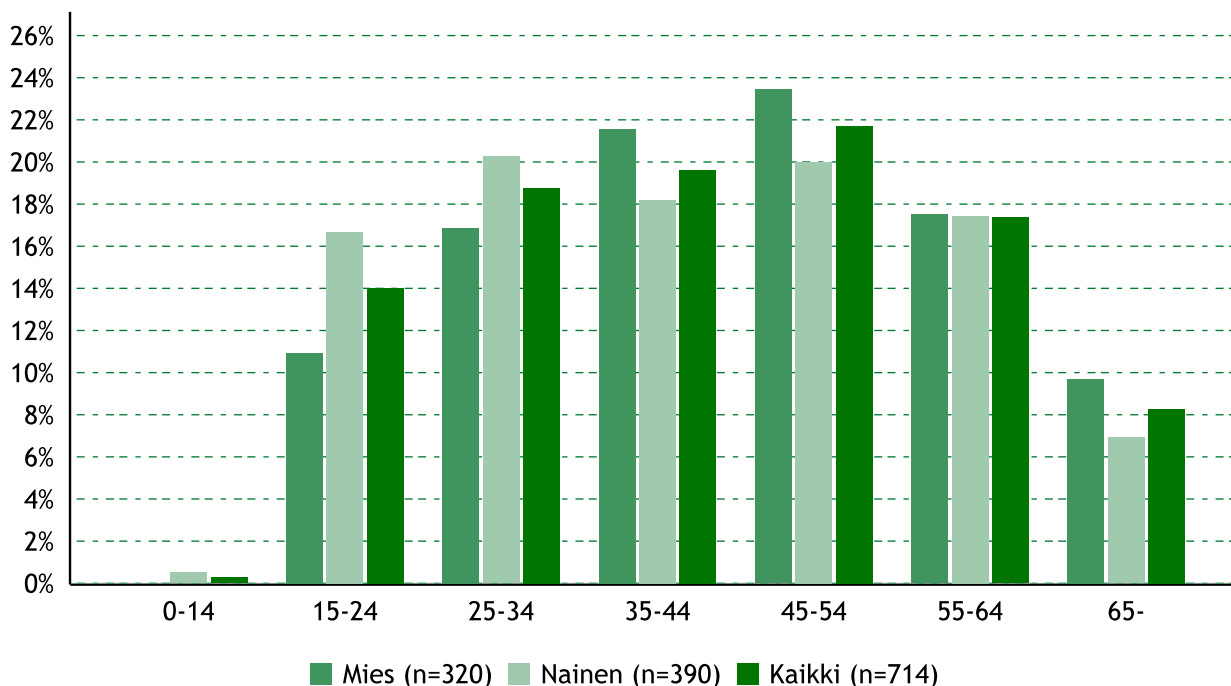
Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneista 55 % oli naisia ja 45 % miehiä. Miesten keski-ikä oli noin 45 ja naisten 43 vuotta. Molemmista, miehistä ja naisista, vanhin oli 85-vuotias. 45-54-vuotiaita oli kaikkein eniten vastanneissa, mutta kaiken kaikkiaan ikäjakauma oli suhteellisen tasainen. Yli 65-vuotiaita ja 15-24-vuotiaita oli muihin ikäryhmiin nähden vähemmän. Suurin kävijäryhmä miehissä oli 45-54-vuotiaat ja naisissa 25-34-vuotiaat. Kun tarkastellaan kaikkien vastanneiden ikää sukupuolesta riippumatta, olivat 35-44-vuotiaiden (20 %) ja 45-54-vuotiaiden (22 %) ikäryhmät suurimmat.

Kävijätutkimukseen vastanneista 55 %:lla oli jonkinasteinen yliopisto- tai korkeakoulututkinto. 9 %:lla vastanneista ei ollut ammatillista tutkintoa. Tähän joukkoon kuului muun muassa lukioikäisiä. Kävijätutkimukseen vastanneet naiset olivat keskimäärin miehiä korkeammin koulutettuja.

Kolin kävijätutkimukseen vastanneista oli kotimaisia matkailijoita 77 % ja paikallisia asukkaita eli Kolin kansallispuiston lähialueelta Joensuussa, Kontiolahdella, Lieksassa tai Juuassa asuvia 14 %. Useimmiten kotimaiset kävijät tulivat Helsingistä (13 %) tai Joensuusta (8 %).

Ulkomaisia matkailijoita oli vastaajista 10 %, ja he olivat kotoisin ainakin 17:sta eri maasta. Vastanneista 3 % tuli Venäjältä ja 3 % Saksasta.

Vastanneiden ikäjakauma sukupuolen mukaan jaoteltuna

Vastanneiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan jaoteltuna

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Ammattikoulu	86	26	52	13	138	19
Opistotasoinen tutkinto	50	15	76	19	128	17
Alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	68	21	117	29	185	25
Ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	103	31	114	29	220	30
Ei ammatillista tutkintoa	24	7	39	10	63	9
Yhteensä	331	100	398	100	734	100

Vastanneiden kotimaa

Kotimaa	Kpl	%
Suomi	673	90
Venäjä	20	3
Saksa	19	3
Yhdysvallat	4	1
Itävalta	3	0
Belgia	3	0
Kanada	3	0
Ruotsi	3	0
Ranskan tasavalta	2	0
Yhdistynyt kuningaskunta	2	0
Alankomaat	2	0
Liettua	2	0
Tšekki	2	0
Sveitsi	2	0
Kiina	1	0
Irlanti	1	0
Ei tiedossa	1	0
Espanja	1	0
Brasilia	1	0
Yhteensä	745	100

Vastanneiden luokittelu asuinkunnan ja kotimaan perusteella

Kävijätyyppi	Kpl	%
Paikallinen asukas	101	14
Kotimainen matkailija	560	77
Ulkomainen matkailija	71	10
Yhteensä	732	100

Kävijöiden seuruetiedot

Kolin kansallispuiston kävijät saapuivat puistoon useimmiten pienissä 2-5 hengen seurueissa, ja yksin liikkuvia oli ainoastaan 4 % vastanneista. Vastanneista 164:llä (noin 23 %:lla) oli seurueessaan alle 15-vuotiaita. Näissä seurueissa lapsia oli keskimäärin 3,2 ja heidän ikänsä oli keskimäärin kymmenen vuotta. Liikuntaesteisiä oli mukana yhdessätoista seurueessa.

Suurin osa vastaajista oli tullut kansallispuistoon oman perheen (69 %) tai ystävien (17 %) kanssa. Vastanneista 4 % ilmoitti matkustavansa muiden sukulaisten kuin oman perheen jäsenten kanssa. Muissa seurueityypeissä mainittiin WWF-talkooleiriläiset (5 mainintaa), kumppani (2 mainintaa) ja koirat (1 maininta). Vastaus, missä vastaaja mainitsi matkustavansa tyttöystävänsä kanssa, tallennettiin tässä kävijätutkimuksessa kohtaan ”ystävät”.

Vastanneiden seurueiden ryhmäkoko

Seurueen koko	Kpl	%
Yksin	30	4
2-5 hengen seurue	601	81
6 tai useamman hengen seurue	109	15
Yhteensä	740	100

Seuruetta kuvaavia tunnuslukuja

	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Seurueen koko yhteensä	710	5,0	7,92	2	2	2	4	100
Alle 15-vuotiaita	164	3,2	10,95	1	1	2	2	100
Liikuntaesteisiä	11	1,5	1,21	1	1	1	2	5
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	230	2009,1	3,78	1994	2006	2009	2011	2019

Seurueen koostumus

Seurueen koostuminen	Kpl	%
Oman perheen jäsenistä	486	69
Muista sukulaisista	31	4
Ystävistä	122	17
Työtovereista	10	1
Koululuokasta	3	0
Opiskeluryhmästä	38	5
Ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista	2	0
Kerhosta, yhdistyksestä tms.	2	0
Jostakin muusta, mistä?	10	1
Yhteensä	704	100

Käynti alueella

Kohteen tärkeys

Yli puolet (57 %) vastaajista ilmoitti Kolin kansallispuiston olevan matkansa ainoa tai tärkein kohde. Yksi matkan ennalta suunnitelluista kohteista Kolin kansallispuisto oli 37 %:lle vastanneista. Ainoastaan 6 % vastanneista oli poikennut kansallispuistoon ennalta suunnittelematta. Muiksi matkakohteiksi Kolin kansallispuiston lisäksi mainittiin useimmiten jokin itäisen Suomen paikoista. Yksittäisistä kaupungeista mainittiin useimmin Joensuu (25 mainintaa), Lieksa (13 mainintaa), Helsinki (8 mainintaa) ja Juuka (7 mainintaa). Yksittäisistä käyntikohteista suosituimpia olivat Ruunaan retkeilyalue (10 mainintaa) ja Valamon luostari (10 mainintaa). Kaikki vastanneiden ilmoittamat matkan muut kohteet luokiteltuna sen mukaan, oliko Kolin kansallispuisto yksi matkan suunnitelluista kohteista vai ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella, on lueteltu liitteessä.

Kohteen tärkeys

Kohteen tärkeys	Kpl	%
Matkasi ainoa tai tärkein kohde	421	57
Yksi matkasi suunnitelluista kohteista	277	37
Ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella	41	6
Yhteensä	739	100

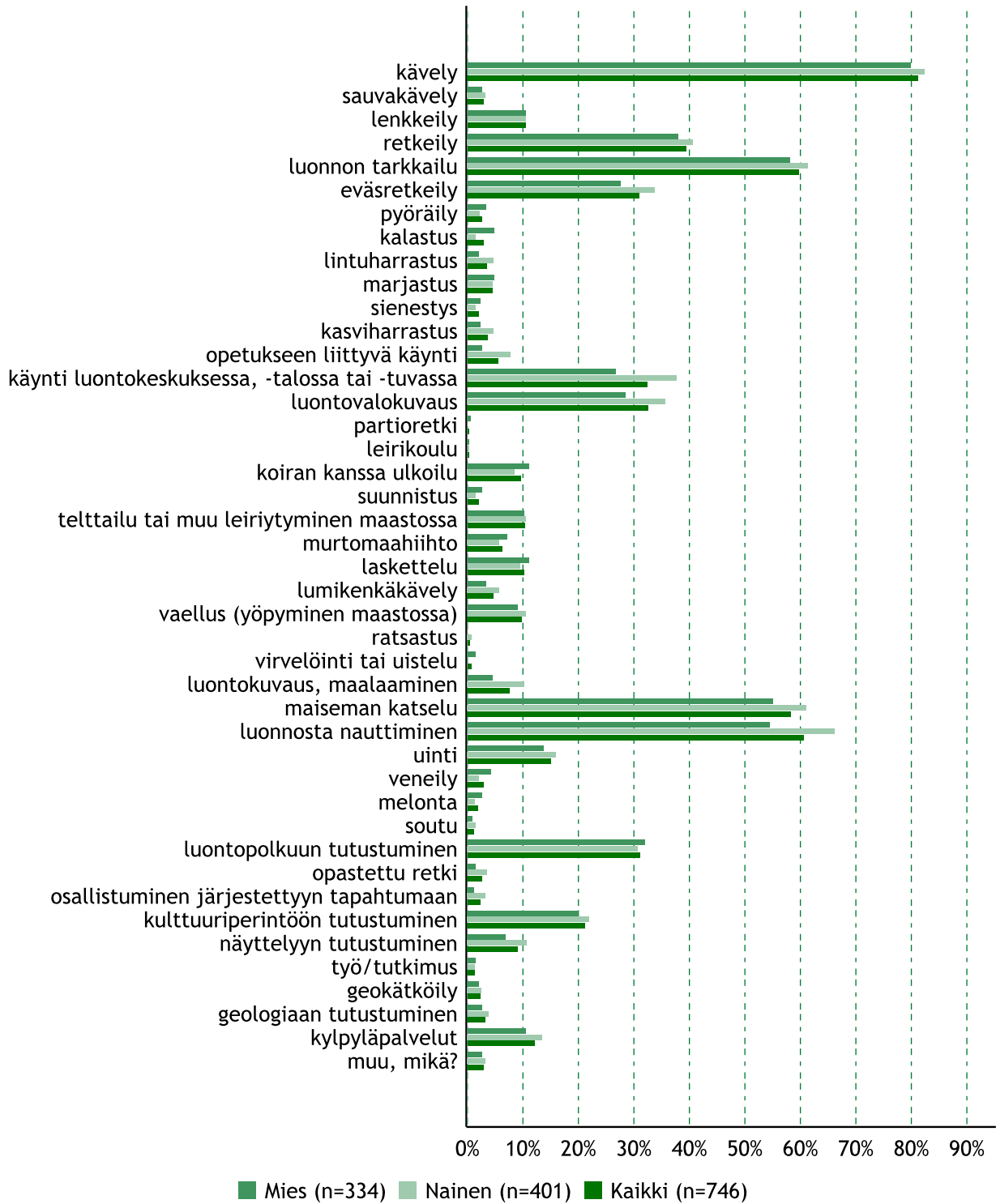
Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Kävijät harrastivat Kolin kansallispuistossa useimmiten kävelyä (81 % vastanneista), luonnosta nauttimista (61 %), luonnon tarkkailua (60 %) ja maiseman katselua (58 %). Retkeilyä sanoi harrastavansa 39 % vastanneista ja luontovalokuvausta 33 %. Kolin luontokeskus Ukossa oli vierailut tai aikoi tällä käynnillä vierailla 32 % kävijöistä. Muita vastanneiden ilmoittamia aktiviteetteja olivat muun muassa fatbike-pyöräily, gaalailta ja kahvittelu.

Yleisimmin kävijätutkimukseen vastanneet harrastivat tällä käynnillään 4-6 erilaista aktiviteettia (32 % vastanneista). Vastanneista 27 % ilmoitti harrastavansa 1-3 aktiviteettia ja 24 % seitsemää tai useampaa aktiviteettia. Naiset harrastivat useampia aktiviteetteja kuin miehet.

Kävijöiltä tiedusteltiin lisäksi, mikä oli heidän tärkein harrastuksensa tällä käynnillä Kolin kansallispuistossa. Naisista noin 27 % ja miehistä 17 % nosti tärkeimmäksi aktiviteetiksi luonnosta nauttimisen. Maiseman katselu oli naisille ja miehille melko lailla yhtä tärkeää (16 % vastanneista), kun taas kävely oli miehille tärkeämpää kuin naisille. Retkeily oli naisille jonkin verran tärkeämpää kuin miehille.

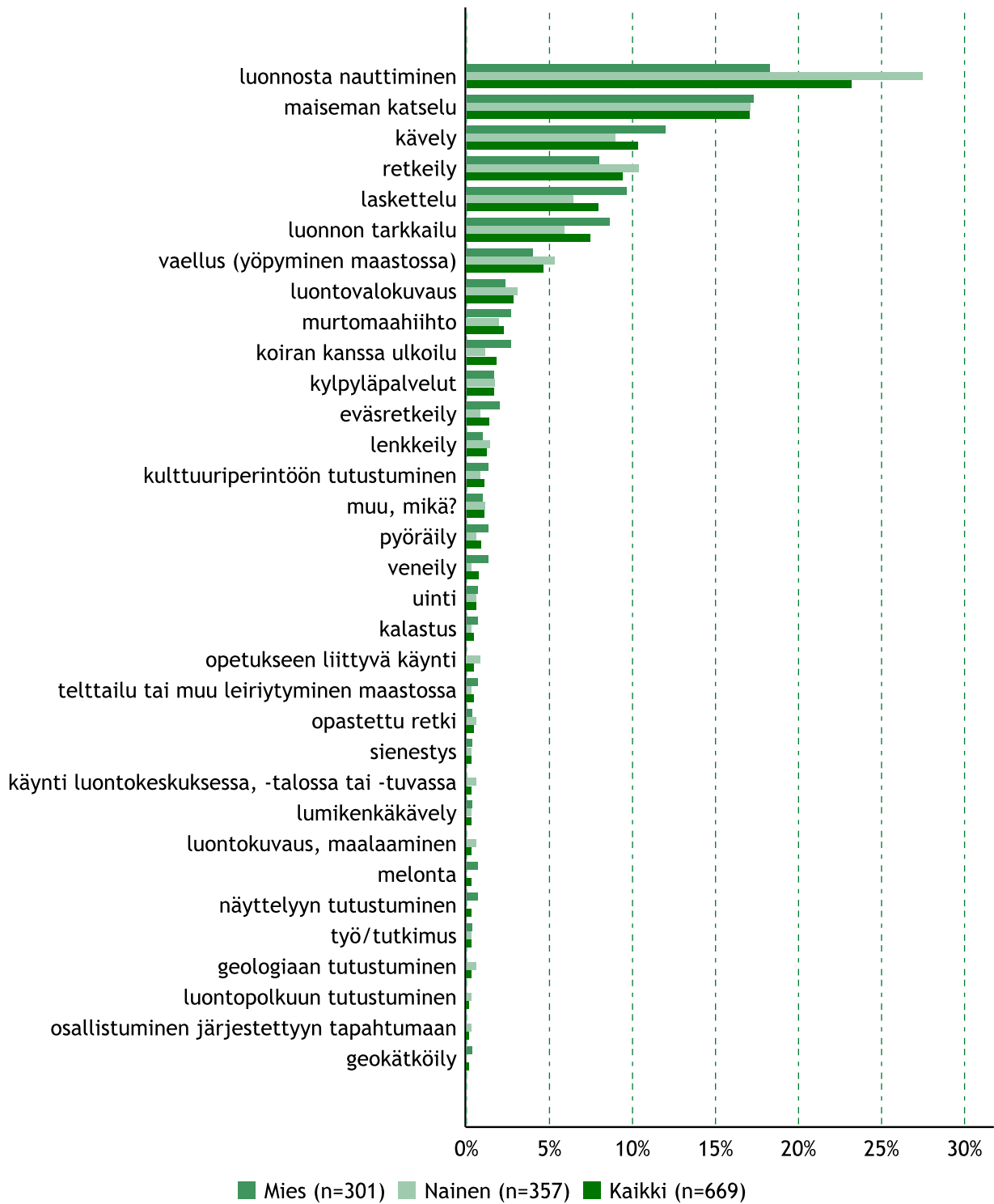
Pääasialliset aktiviteetit, joihin vastanneet osallistuivat tai aikoivat osallistua tällä käynnillä

Aktiviteettien lukumäärä käyntiä kohden

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
1-3	109	33	90	22	204	27
4-6	101	30	136	34	239	32
7-9	78	23	101	25	182	24
10 tai enemmän	46	14	74	18	121	16
Yhteensä	334	100	401	100	746	100

Vastanneiden kaikkein tärkein aktiviteetti tällä käynnillä

Liikkumistapa ja kuljettu matka

Kolin kävijöiltä tiedusteltiin heidän omin voimin kulkemaansa matkaa kansallispuistossa. Vastaajalla oli mahdollisuus valita liikkumismuoto valmiista vaihtoehdoista (patikoiden, juosten, pyöräillen, meloen, soutaen, hiihtäen tai lumikenkäillen) tai nimetä liikkumismuoto itse. Tietoja sai merkitä useampaankin kohtaan.

Kysymykseen vastanneista suurin osa (90 %) oli liikkunut puistossa kävellen. Keskimääräinen kävelymatka Kolin kansallispuistossa oli 13,3 kilometriä pisimmän kävelymatkan ollessa 250 km. Toiseksi useimmin puistossa liikuttiin hiihtäen (14 % vastanneista). Lumikenkäillen oli liikkunut 11 %, juosten 10 %, pyöräillen 10 %, meloen 8 % ja soutaen 8 % vastanneista.

Suurimpia kilometrimääriä olivat ilmoittaneet pyöräilijät (23,2 km) ja hiihtäjät (19,7 km). Enimmillään pyöräilijä ilmoitti liikkuneensa 800 kilometriä kansallispuistossa, mikä ei voi pitää paikkaansa, vaan vastauksessa on tällöin mukana koko pyörätetken pituus. Muita liikkumistapoja ilmoitti 6 % vastanneista, ja niissä useampia mainintoja saivat laskettelu (19 mainintaa) ja kävely (8 mainintaa). Lisäksi yksi oli maininnut englanniksi murtomaahiihto ja yhden maininnan saivat myös moottoriveneily, retkiluistelu, potkukelkkailu, skootterilla ajo ja uiminen.

Yhdistämällä vastaajien ilmoittamat heidän käynnillään kulkemat matkat ja alueen käyntimäärätieto, voidaan arvioida, paljonko Kolin kansallispuistossa kuljetaan keskimäärin vuodessa. Yhteensä Kolin kansallispuistossa liikutaan noin 1,1 miljoonaa kilometriä vuodessa. Tämä luku on laskettu käyttäen vuoden 2019 käyntimäärää, joka oli 201 800 käyntiä ja kuljettujen matkojen mediaaneja, jotka tuottavat hieman maltillisemman arvon kuin ääriarvoille herkkä keskiarvo.

Liikkumistapa ja kuljettu matka, km, vuoden 2019 käyntimäärällä (201 782 käyntiä)

Liikkumistapa	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet					Kuljettu matka, km/v
				Min	25%	Med	75%	Max	
patikoiden	618	13,3	17,09	0	4	8	15	250	927 147
juosten	72	5,0	8,64	0	0	0	7	30	0
pyöräillen	68	23,2	97,72	0	0	0	18	800	0
meloen	54	1,1	2,82	0	0	0	0	10	0
soutaen	53	0,9	3,18	0	0	0	0	20	0
hiihtäen	93	19,7	54,72	0	0	6	20	500	104 641
lumikenkäillen	73	2,5	4,12	0	0	0	4	20	0
muuten, miten?	45	14,8	19,91	0	1	5	20	75	42 194
Vastanneita yhteensä	689	12,0	32,8			5,0			1 073 982

Käyntien alueellinen jakautuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, missä Kolin kansallispuiston osissa he tällä käynnillään olivat vierailleet tai aikoivat vieraila. Avuksi vastaajille tarjottiin Kolin kansallispuiston karttaa. Suosituin vierailukohteista oli selvästi Kolin huiput (Ukko-Koli, Akka-Koli ja Paha-Koli), joilla ilmoitti käyneensä 90 % vastanneista. Vastaukset osoittivat kävijöiden jakautuvan Kolin kansallispuiston alueelle varsin epätasaisesti. Puiston pohjoisosan kohteissa kävijöitä oli huomattavasti enemmän kuin eteläosassa. Pohjoisessa kävijät keskittyivät selvästi huipuille (90 %), Kolin luontokeskus Ukkoon (63 %) ja Kolin satamaan (41 %).

Valmiiden vaihtoehtojen ulkopuolelta mainittiin muun muassa Break Sokos Hotel Koli (4 mainintaa), Ennallistajan polku (3 mainintaa) ja Rykiniemi (3 mainintaa). Lisäksi kohtaan ”muualla” oli lueteltu paljon kohteita Kolin kansallispuiston ulkopuolelta. Yleisiä vastauksia olivat muun muassa Räsävaara, Ryläys ja Kolin Rynnänen.

Käyntien alueellinen jakautuminen

Käyntikohde	Kpl	%
Muualla, missä?	43	6
Huiput (Ukko-, Akka ja Paha-Koli)	667	90
Ikolanaho	141	19
Kolin luontokeskus Ukko	472	63
Kolin Satama	303	41
Mäkrävaara	191	26
Vanhat pihapiirit (Ollila, Turula, Mattila)	97	13
Kansallispuiston saaret	26	3
Pirunkirkko	193	26
Tarhapuron vesiputous	61	8
Uuron kierros (luontopolku)	69	9
Kaskenkierros (luontopolku)	44	6
Paimenenpolku (luontopolku)	33	4
Herajärvenkierros (vaellusreitti)	89	12
Rinteet (talvella)	80	11
Vastanneita yhteensä	745	

Käynnin kesto, toistuvuus ja kävijävuorokaudet

Kolin kansallispuiston kävijätutkimukseen vastanneista kansallispuiston päiväkävijöiden osuus oli 52 %. Päiväkäynti kesti keskimäärin 4,1 tuntia. Puistossa yöpymisen sisältävät käynnit kestivät keskimäärin 2,6 vuorokautta. Pisimmän vierailun ilmoitettiin kestäneen kahdeksan vuorokautta. Miesten ja naisten välillä ei juuri ollut eroja päiväkäyntien eikä yöpymisen sisältävien käyntien kestossa. Päiväkävijöistä miehiä (n = 157) oli 43 % vastanneista ja yöpyjistä miehiä (n = 154) oli 47 %. Hieman useampi naisista kävi päivävierailulla (n = 200) kuin yöpyi (n=172), kun taas miehistä likimain sama määrä kävi päiväselältäään (n=157) kuin yöpyi (n=154).

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat yhteensä Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueilla. Kysymyksen kohdalla oli kehotus olla vastaamatta kysymykseen, jos henkilö asuu lähialueella, sillä käynnin kestossa on huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää. Lähialueeseen on tässä tutkimuksessa rajattu kuuluvaksi Lieksa, Juuka, Kontiolahti ja Joensuu. Matkailijoiden eli Lieksan, Juuan, Kontiolahden ja Joensuun ulkopuolella asuvien osuus tutkimukseen osallistuneista oli noin 87 %. Kysymykseen vastanneista matkailijoista 84 % yöpyi Kolin kansallispuistossa tai sen lähialueella ja 16 % viipyi alueella alle 12 tuntia tai vähemmän. Päiväkävijät viipyivät keskimäärin 4,6 tuntia. Ne matkailijat, jotka yöpyivät matkallaan kansallispuistossa tai sen lähialueella, viipyivät keskimäärin 4,1 vuorokautta. Pisimmillään kansallispuistossa ja sen lähialueella vietettiin yhteensä 100 vuorokautta. Suojelualueella käyneiden matkailijoiden kokonaisviipymä Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella oli 202 200 vuorokautta.

Suurin osa kansallispuistossa yöpyneistä yöpyi Break Sokos Hotel Kolilla. Pisimpään kansallispuiston lähialueella viivyttiin omassa mökissä (keskimäärin 8,7 vuorokautta) ja toiseksi pisimpään vuokramökissä (4,3 vuorokautta) sekä ystävän tai sukulaisen luona (3,5 vuorokautta).

Hieman yli puolet (56 %) tutkimukseen osallistuneista oli käynyt alueella aiemmin. Sukupuolien välillä ei ollut juuri eroa käyntien toistuvuudessa. Kolin kansallispuistossa aiemmin vierailleet olivat käyneet puistossa keskimäärin noin kymmenen kertaa viimeisten viiden vuoden aikana. Keskiarvoa nostivat erittäin aktiiviset kävijät, sillä puolet alueella aiemmin käyneistä oli käynyt siellä korkeintaan kolme kertaa viimeisten viiden vuoden aikana.

Käynnin toistuvuus sukupuolen mukaan

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	Kpl	%	Kpl	%	Kpl	%
Ensikertaa alueella	133	45	152	43	287	44
Käynyt aikaisemmin	160	55	200	57	364	56
Yhteensä	293		352		651	

Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus, käynnin kesto alueella sekä kävijävuorokaudet, vuoden 2019 käyntimäärällä (201 782 käyntiä)

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)					Kokonais- viipymä, kävijä- vuorokausia
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max	
Päiväkävijät	361	52	4,1	4	3	0	12	17 886
Miehet	157	43	4,2			0	12	
Naiset	200	55	4,0			1	12	
Yöpyjät	330	48	2,6	2	2	1	8	245 779
Miehet	154	47	2,6			1	8	
Naiset	172	52	2,5			1	7	
Yhteensä	691							263 665

Matkailijoiden (58 817 henkilöä) käynnin kesto ja kävijävuorokaudet yhteensä puistossa ja sen lähialueella (laskettu vuoden 2019 käyntimäärällä = 201 782 käyntiä)

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)					Kokonais- viipymä, kävijä- vuorokausia
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max	
Päiväkävijät	87	16	4,6	4	4	1	12	1 830
Miehet	38	44	4,2			1	10	
Naiset	47	54	4,9			2	12	
Yöpyjät	452	84	4,1	3	2	1	100	200 353
Miehet	197	44	4,5			1	100	
Naiset	247	55	3,7			1	30	
Yhteensä	539							202 183

Yöpymisten määrä alueella yöpymistavoittain, n=290

Yöpymistapa	n	Keski- arvo	Keski- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Metsähallituksen vuokratuvassa	45	1,4	2,01	0	0	0	2	7
Hotellissa	129	1,8	1,21	0	1	2	2	8
Omassa majoitteessa (laavu, telta tms.)	93	1,6	1,19	0	1	1	2	6
Mattilan tilalla (Kolin keidas)	43	0,9	1,15	0	0	0	2	3
Muulla, missä?	87	6,4	16,23	0	1	2	6	100

Yöpymisten määrä alueen lähistöllä yöpymistavoittain, n=403

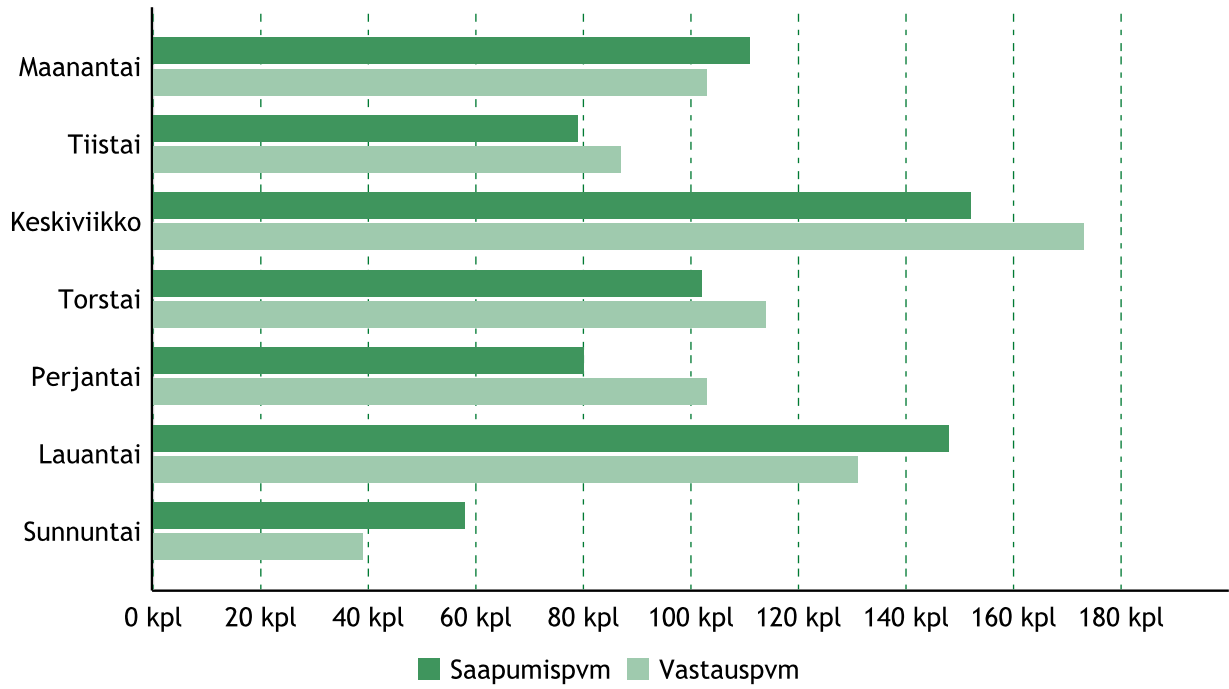
Yöpymistapa	n	Keski- arvo	Keski- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Hotellissa	67	1,8	1,37	0	1	2	2	5
Vuokramökissä	127	4,3	4,34	0	2	3	6	30
Omassa mökissä	62	8,7	14,98	0	1	5	7	95
Asuntoautossa tai -vaunussa	52	1,4	1,14	0	1	1	2	4
Omassa majoitteessa (laavu, telttatms.)	65	3,3	12,29	0	1	2	2	100
Ystävän tai sukulaisen luona	59	3,5	3,81	0	1	3	5	19
Muualla, missä?	57	2,3	2,54	0	1	1	3	12

Saapuminen alueelle

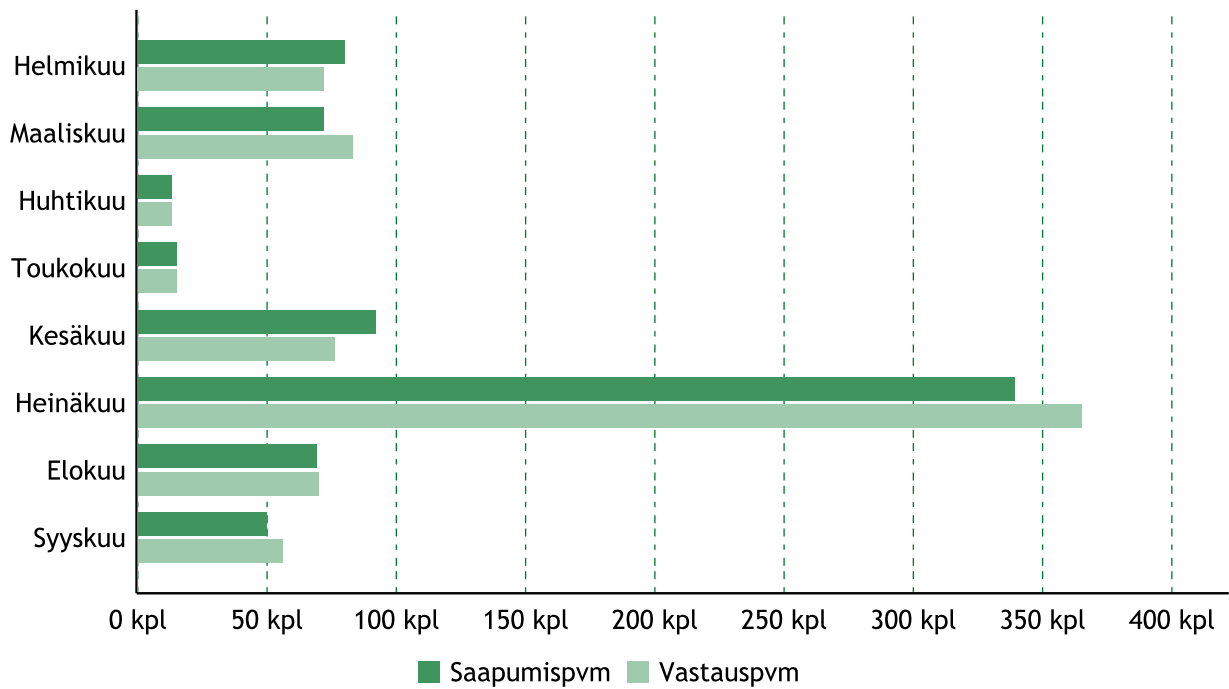
Noin kaksi kolmasosaa vastanneista oli saapunut Kolin kansallispuistoon kesälomakautena eli kesä-elokuun aikana ja peräti 45 % oli saapunut heinäkuussa. Kesäkuussa saapui enemmän vastanneita kuin elokuussa. Talvikuukausien suosituimmat saapumiskuukaudet olivat helmikuu (11 % vastanneista) ja maaliskuu (10 % vastanneista). Viikonpäivittäin tarkasteltuna yleisimmät saapumispäivät olivat keskiviikko (21 %), lauantai (20 %) ja maanantai (15 %). 73 % vastaajista saapui kansallispuistoon päivällä kello kymmenen ja viiden välillä.

Kolin kimpptaksi on ainoa julkinen kulkuväline, jolla Kolin kansallispuistoon pääsee. Niinpä ylivoimaisesti suurin osa (80 %) kävijöistä saapui puistoon henkilöautolla. Tilausbussilla (ryhmämatka) kansallispuistoon saapui 6 % ja asuntoautolla tai matkailuvaunulla 5 % kävijöistä. Jalan alueelle saapui 2 % kävijöistä. Kävijätutkimuksessa haluttiin selvittää myös kaikki eri kulkuneuvot, joita vastanneet olivat käyttäneet matkallaan kotoaan Kolin kansallispuistoon. Vaikka kysymykseen saattoi vastata useamman kulkuneuvon, moni oli vastannut ainoastaan henkilöauton, vaikka hyvin todennäköisesti heidän oli täytynyt käyttää matkaansa myös jotakin muuta kulkuneuvoa esimerkiksi kaukaa ulkomailta tullessaan. Osa muualta Suomesta saapuneista vastanneista taas ilmoitti käyttäneensä vain kimpptaksia, mikä paikkakunnat huomioon ottaen ei käytännössä ollut mahdollista, sillä kävijätutkimuksen aikana kimpptaksi kulki Kolille ainoastaan Joensuusta, Lieksasta ja Juuasta.

Saapuminen ja vastaukset viikonpäivittäin

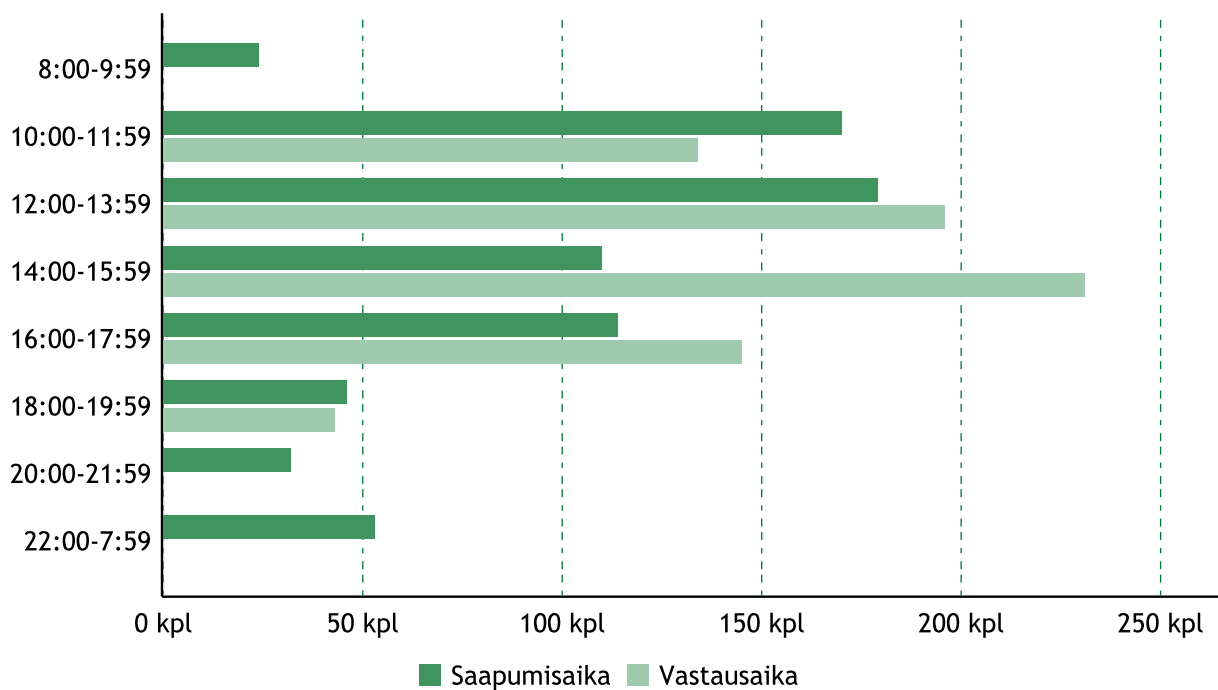

Saapuminen ja vastaukset kuukausittain

Saapumis- ja vastausajankohdan kellonaika

Alueelle saapuminen, kulkuneuvo

Kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	619	83
Asuntovaunu tai matkailuauto	51	7
Linja-auto	24	3
Tilausbussi (ryhmämatka)	39	5
Juna	34	5
Lentokone	13	2
Moottoripyörä	7	1
Polkupyörä	5	1
Kanootti, kajakki tai soutuvene	2	0
Suvi Express - kantosiipialus	7	1
Jalan	25	3
Hiihtäen	1	0
Taksi	4	1
Moottorivene	9	1
Kimppataksi	8	1
Muu kimppakyyti	11	1
Jokin muu, mikä?	9	1
Vastanneita yhteensä	744	

Alueelle saapuminen, viimeisin kulkuneuvo

Viimeisin kulkuneuvo	Kpl	%
Henkilöauto	476	80
Asuntovaunu tai matkailuauto	32	5
Linja-auto	5	1
Tilausbussi (ryhmämatka)	34	6
Moottoripyörä	2	0
Polkupyörä	4	1
Suvi Express - kantosiipialus	5	1
Jalan	11	2
Taksi	3	1
Moottorivene	6	1
Kimppataksi	6	1
Muu kimppakyyti	6	1
Jokin muu, mikä?	3	1
Yhteensä	593	100

Kävijöiden rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Kolin kansallispuistossa ja sen lähialueella. Paikallistaloudellisten vaikutusten laskenta perustuu vuoden 2019 käyntimäärään, joka oli Kolin kansallispuistossa 201 800.

Kaikki vastaajat huomioiden rahaa arvioitiin käytettävän keskimäärin 100 euroa yhtä Kolin kansallispuiston käyntiä kohden. Puistossa tai sen lähialueilla yöpyneet arvioivat kuluttaneensa tällä käynnillään keskimäärin 108 euroa ja päiväkävijät 79 euroa. Eniten rahaa yhtä käyntikertaa kohti kuluttivat lähialueen ulkopuolelta saapuvat kotimaiset majoittujat (115 €/käynti) ja vähiten lähialueella asuvat majoittujat (48 €/käynti).

Kolin kansallispuiston kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset olivat vuoden 2019 käyntimäärillä laskettuina noin 19,5 euroa ja kokonaistyöllisyysvaikutukset noin 150 henkilötyövuotta. Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia.

Menolajeittain tarkasteltuna Kolin kansallispuiston kävijät käyttivät eniten rahaa majoitukseen, huoltamo-ostoksiin sekä ruokaan ja muihin vähittäiskauppaostoksiin.

Matkakohteen tärkeyden mukaan tarkasteltuna taloudelliset kokonaistulovaikutukset jakautuvat niin, että suurin vaikutus on Kolin kansallispuiston yhdeksi matkakohteekseen valinneilla. Tämän kävijäryhmän kokonaistulovaikutukset ovat noin 9,7 miljoonaa euroa ja 74 henkilötyövuotta. Kuitenkin myös Kolin tärkeimmäksi tai ainoaksi matkakohteeksi valinneiden taloudelliset kokonaisvaikutukset yltyvät noin 9,3 miljoonaan euroon.

Kotimaiset, kansallispuiston lähialueen ulkopuolelta saapuvat matkailijat tuottavat kokonaistulo- ja työllisyysvaikutuksista selvästi suurimman osan, 15,5 miljoonaa euroa ja 120 henkilötyövuotta. Majoittujat (79 %) tuottavat selvästi suuremman kokonaistulovaikutuksen kuin päiväkävijät (21 %).

Käsitteitä:	
Käyntimäärä:	Vuotuinen Metsähallituksen tietoihin perustuva käyntien määrä kohteessa.
Kävijätutkimus:	Metsähallituksen kohteissa toteutettu vakioitu kävijätutkimus, joka toistetaan n. 5 vuoden välein.
Alueluokitus:	Vaikutuslaskennan avuksi luotu neliportainen kohteiden lähialueiden asukastiheyttä ja matkailuluonnetta kuvaava luokitus.
Lähialue:	Kohteelle määritelty sijainti- ja lähikunnat käsittävä alue.
Kokonaistulovaikutukset:	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöll.vaiikutukset:	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Välittömät vaikutukset:	Kävijöiden rahankäytöstä yrityksissä aiheutuvat tulo- ja työllisyysvaikutukset.
Välilliset vaikutukset:	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta alueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon alueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.
Kotimaiset matkailijat:	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät:	Kohteen lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat:	Kohteella ja/tai sen lähialueella majoittuvat kävijät.
Päiväkävijät:	Kävijät, jotka eivät majoitu kohteella eivätkä sen lähialueella.

Keskimääräinen rahankäyttö käyntikertaa kohden vuonna 2019, Kolin kansallispuisto

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät, n	723	529	186
Keskimääräinen kulutus (€)	100	108	79
Kotimaiset matkailijat, n	538	434	103
Keskimääräinen kulutus (€)	107	115	77
Ulkomaiset matkailijat, n	69	59	8
Keskimääräinen kulutus (€)	69	79	.*
Lähialueen asukkaat, n	98	23	70
Keskimääräinen kulutus (€)	73	48	84

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

Kävijöiden rahankäyttö käyntikertaa kohden menolajeittain ja paikallistaloudelliset vaikutukset vuonna 2019, Kolin kansallispuisto

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	% tulo-vaikutuksista	Työllisyysvaikutus (htv)
	n = 723			
Huoltamo-ostokset ¹	20,91	122 494	1	2
Paikallisiikenne ²	4,87	893 629	7	8
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	17,74	1 025 981	8	14
Kahvila ja ravintola	15,38	2 722 571	22	27
Majoittuminen	32,47	5 957 134	49	59
Ohjelmalvelut ³	5,93	1 087 797	9	12
Muut menot ⁴	2,29	372 563	3	4
Välittömät vaikutukset yhteensä		12 182 169	100 %	126
Välilliset vaikutukset		7 346 107		25
Kokonaisvaikutukset		19 528 276		150

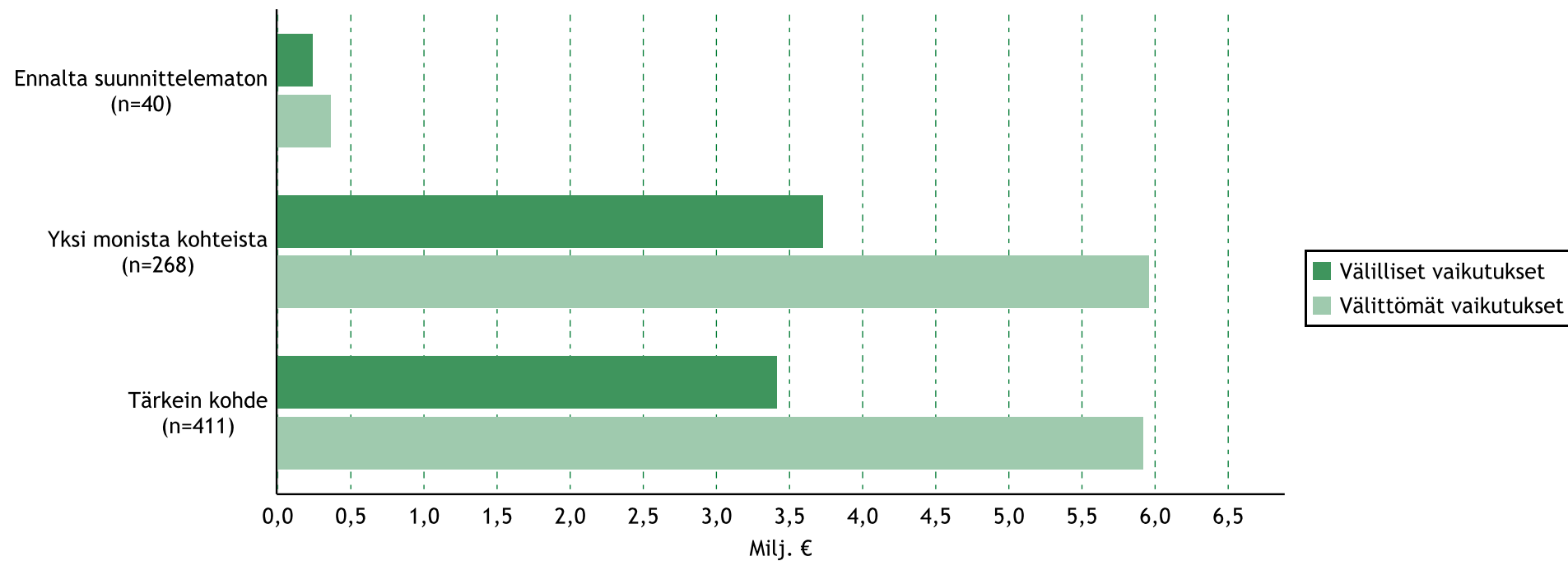
¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Tulovaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2019, Kolin kansallispuisto

Paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin vuonna 2019, Kolin kansallispuisto

Menolaji	Kotimaan matkailijat n = 538		Ulkomaiset matkailijat n = 69		Lähialueen asukkaat n = 98		Yhteensä n = 705	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	107 560	1,4	5 566	0,1	7 788	0,1	120 914	1,6
Paikallisliikenne ²	248 349	2,3	14 571	0,1	653 526	5,9	916 445	8,3
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	887 168	12,0	55 516	0,7	80 551	1,1	1 023 235	13,8
Kahvila ja ravintola	2 204 545	22,0	199 303	2,0	264 609	2,6	2 668 458	26,6
Majoittuminen	4 910 361	48,9	588 928	5,9	362 149	3,6	5 861 438	58,4
Ohjelmapalvelut ³	1 027 285	11,0	27 876	0,3	43 279	0,5	1 098 441	11,7
Muut menot ⁴	316 068	3,3	40 470	0,4	20 458	0,2	376 997	4,0
Välittömät vaikutukset yhteensä	9 701 335	101	932 231	10	1 432 361	14	12 065 927	124
Välilliset vaikutukset	5 795 369	19	527 281	2	970 474	4	7 293 125	24
Kokonaisvaikutukset⁵	15 496 704	120	1 459 512	11	2 402 835	18	19 359 051	149

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

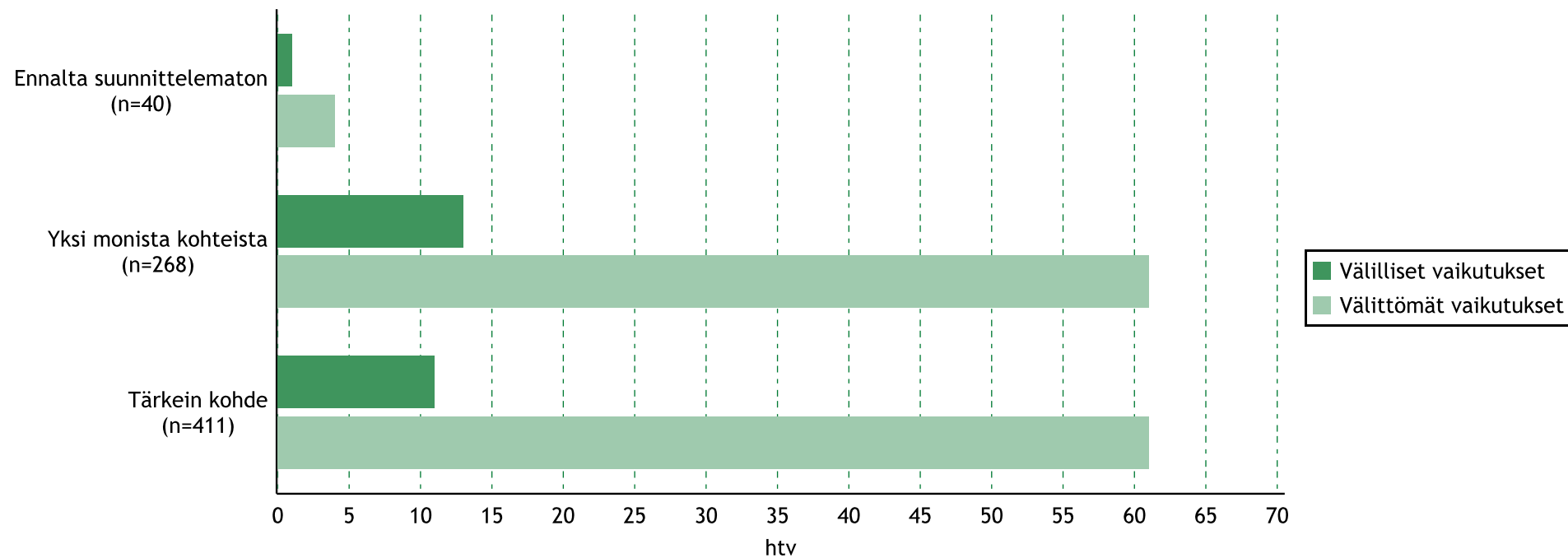
² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Paikallistaloudelliset työllisyysvaikutukset kohteen tärkeyden mukaan vuonna 2019, Kolin kansallispuisto

Majoittujien ja päiväkävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset vuonna 2019, Kolin kansallispuisto

Menolaji	Päiväkävijät n = 186		Majoittujat n = 529		Yhteensä n = 715	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvai- kutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	20 649	0,3	103 216	1,4	123 865	1,7
Paikallisliikenne ²	728 194	6,6	175 434	1,6	903 628	8,2
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	306 637	4,1	728 909	9,8	1 035 546	13,9
Kahvila ja ravintola	544 796	5,4	2 200 687	21,9	2 745 483	27,3
Majoittuminen	681 116	6,8	5 324 755	53,0	6 005 871	59,8
Ohjelmapalvelut ³	100 998	1,1	995 891	10,6	1 096 889	11,7
Muut menot ⁴	58 028	0,6	317 982	3,4	376 010	4,0
Välittömät vaikutukset yhteensä	2 440 417	25	9 846 875	102	12 287 292	127
Välilliset vaikutukset	1 632 051	6	5 778 467	19	7 410 518	25
Kokonaisvaikutukset⁵	4 072 469	31	15 625 342	121	19 697 811	151

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Yhteenveto kävijöiden vuotuisen rahankäytön vaikutuksista

* Paikallistaloudelliset vaikutukset eivät kuvaa kohteen kokonaisarvoa, vaan ainoastaan kävijöiden rahankäytöstä kohteeseen ja lähialueelle syntyviä välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ja niihin liittyviä työpaikkoja / vuosi.

* Kävijöiden rahankäyttö on selvitetty kävijätutkimuksen avulla ja yleistetty koskemaan koko käyntimäärää.

* Kokonaisvaikutusten laskentaa varten puistot on jaettu neljään luokkaan lähialueen asukastiheyden perusteella. Kullekin luokalle on laskettu keskimääräiset välittömien vaikutusten kertautumista kuvaavat kertoimet sekä työllisyysuhdeluvut. Apuna on käytetty Tilastokeskuksen maakunnallisista panos-tuotostaulukoista 21 puistolle johdettuja paikallisia panos-tuotostaulukoita.

* Tuloksista ei voida erottaa kohdealueen osuutta muista lähialueen matkailullisista vetovoimatekijöistä. Kohdealueen minimimerkitystä paikallistaloudellisten vaikutusten tuottajana tarkastellaan alueen tärkeimmäksi matkakohteekseen ilmoittaneiden vastaajien avulla.

Tutkimusalue:	Kolin kansallispuisto
Käyntimäärä:	201 782 (v.2019)
Kävijätutkimus:	Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2019
Alueluokitus:	matkailukeskus

Kokonaistulovaikutus:	19 528 276 €
Kokonaistyöll. vaikutus:	150 htv

Tulovaikutukset, kun puisto tärkein kohde:	9 335 165 €
Työllisyysvaikutukset, kun puisto tärkein kohde:	72 htv

Kotimaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin:	107 €
Ulkomaisten matkailijoiden kulutus keskimäärin:	69 €
Paikallisten kävijöiden kulutus keskimäärin:	73 €

Käynnin terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Kävijöitä pyydettiin arvioimaan, missä määrin he olivat kokeneet tämänkertaisen käyntinsä Kolilla vaikuttaneen yleiseen terveydentilaansa sekä sosiaaliseen, psyykkiseen ja fyysiseen hyvinvointiinsa. Sosiaalisen hyvinvoinnin lisääntymisen kuvattiin esimerkiksi edistävän työkykyä ja lujittavan ihmissuhteita. Psyykkisen hyvinvoinnin lisääntyminen taas kuvasi esimerkiksi tyytyväisyyttä elämään ja uuden oppimista. Fyysisellä hyvinvoinnilla kuvattiin muun muassa luontoaistimuksista nauttimista ja fyysistä hyvää oloa. Vastaaaja pystyi vastaamaan väittämiin asteikolla 1-5 (1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä).

Suurin osa kävijöistä koki saaneensa terveyshyötyjä Kolin kansallispuistossa käyntinsä aikana. Kaikilla kolmella terveyden osa-alueella keskiarvo oli yli 4.

Vastanneita pyydettiin arvioimaan rahassa mitattuna Kolin kansallispuistossa kokemiensa terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvo. Vaikka kysymys aiheutti hämmennystä useimmat (84 %) kävijätutkimukseen osallistuneista kuitenkin vastasivat kysymykseen. Vastauksien kirjo oli laaja vaihdellen suurimmasta ASTA-tietojärjestelmän sallimasta arvosta eli 10 000 eurosta 0 euroon. Kävijöiden kokemien terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallisen arvon keskiarvoksi saatiin 302 € ja mediaaniksi 100 euroa.

Kävijöiden kokemat terveys- ja hyvinvointivaikutukset

	Vastanneita		Arviointi, %					Keski- arvo	Keski- hajon- ta
	n	%	täysin eri mieltä	jonkin verran eri mieltä	ei samaa eikä eri mieltä	jonkin verran samaa mieltä	täysin samaa mieltä		
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)	731	97	2	3	17	40	38	4,10	0,92
Psyykkinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)	730	97	1	2	9	41	47	4,32	0,77
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. luontoaistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)	729	97	1	2	16	38	44	4,23	0,82
Yhteensä	736	98						4,22	0,84

Rahallinen arvio koetuista terveys- ja hyvinvointivaikutuksista

Vastanneita		Keski-arvo, euroa	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
n	%			Min	25%	Med	75%	Max
633	84	302,17	736,46	0	50	100	300	10 000

Tietolähde

Kävijätutkimukseen vastanneista 43 %:lle Kolin kansallispuisto oli entuudestaan tuttu. 45 % vastanneista oli saanut tietoa Kolin kansallispuistosta tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta. Metsähallituksen Metsa.fi- ja Luontoon.fi-sivustoilta tietoa oli hakenut vajaa kolmannes (29 %) vastanneista ja Kolin luontokeskus Ukko oli toiminut tietolähteenä 14 %:lle vastanneista. Kolin kansallispuiston Facebook-sivustolta haki tietoa ainoastaan 7 % vastanneista.

Mistä saanut tietoa alueesta

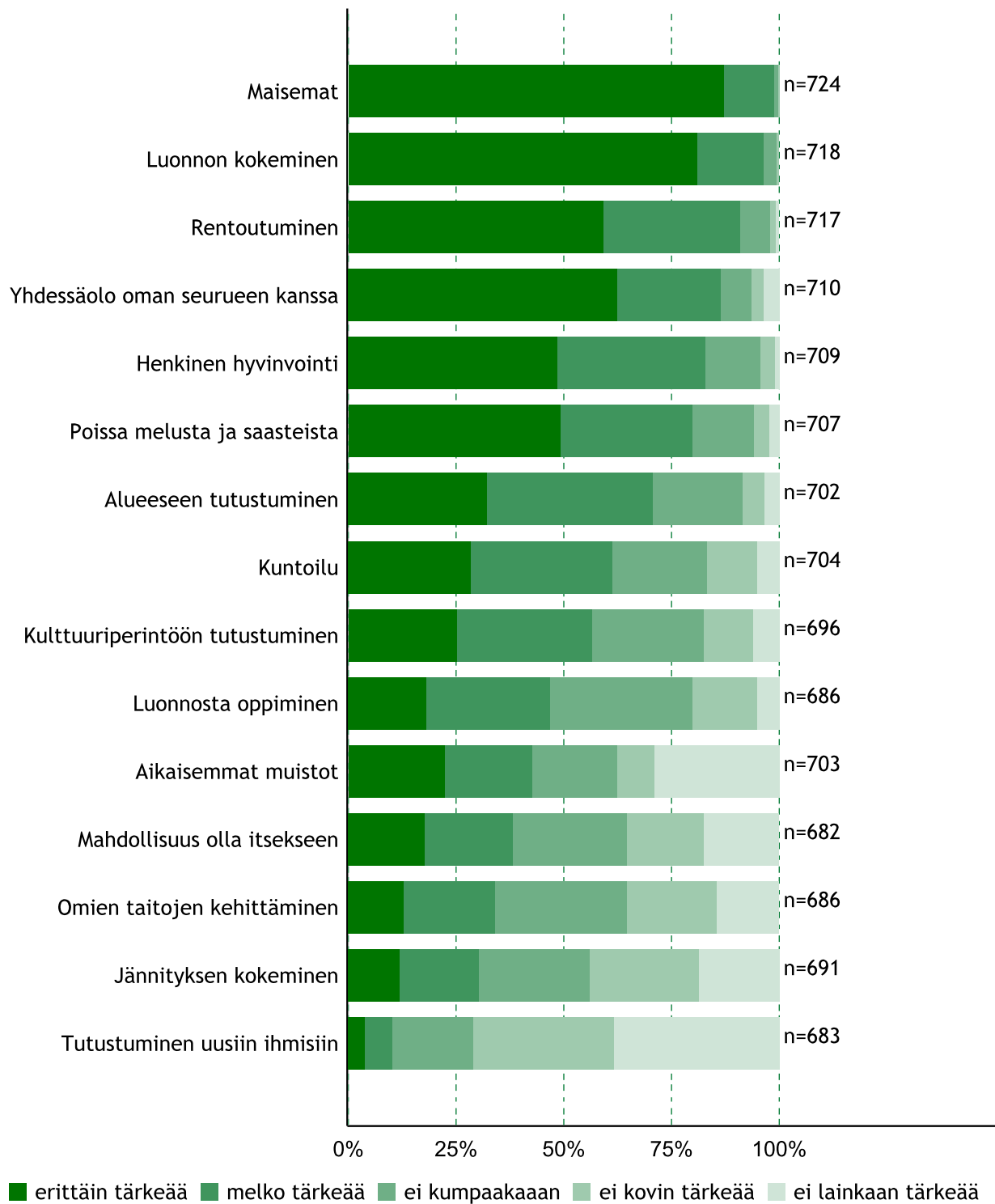
Tietolähde	Kpl	%
Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä	104	14
Tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta	326	45
Metsähallituksen www-sivuilta (www.metsa.fi tai www.luontoon.fi)	209	29
Muilta www-sivuilta	173	24
Esitteistä tai oppaista (retkeilyopas ym.)	152	21
TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista	33	5
Seudun matkailutoimistosta tai matkailuinfosta	31	4
Alueen yrityksiltä (esim. ohjelmapalvelut, majoitus)	23	3
Paikka on minulle entuudestaan tuttu	310	43
Kolin kansallispuiston Facebook-sivuilta	48	7
Muualta	30	4
Vastanneita yhteensä	727	

Kävijätyytyväisyys

Käynnin tarkoitus

Maisemat olivat kävijätutkimukseen vastanneiden tärkein syy tulla Kolin kansallispuistoon. Maisemien lisäksi vastanneet kokivat käynnillään miltei yhtä tärkeäksi luonnon kokemisen. Asteikolla 1-5, jossa 1 tarkoitti ei lainkaan tärkeää ja 5 erittäin tärkeää syytä kansallispuistoon saapumiselle maisemat saivat keskiarvon 4,86 ja luonnon kokeminen arvon 4,77. Näissä kahdessa kohdassa myös vastausten keskihajonta oli pienintä, eli niistä vallitsi suurin yksimielisyys vastanneiden kesken. Muita tärkeitä syitä kansallispuistossa vierailulle olivat rentoutuminen ja yhdessäolo oman seurueen kanssa. Uusiin ihmisiin tutustumista pidettiin selvästi vähiten tärkeänä. Eniten hajontaa kansallispuistoon saapumisen syissä saivat aikaan aikaisemmat muistot ja mahdollisuus olla itseksensä.

Virkistysmotiivit

Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Tutkimukseen osallistuneita pyydettiin arvioimaan vierailullaan käyttämiensä palveluiden, rakenteiden ja ympäristön määrää ja laatua. Vastanneet pitivät käyttämiensä palveluiden nykyistä määrää melko hyvänä tai erittäin hyvänä, ja palveluiden määrä sai arvosanan 4,4 asteikolla 1-5.

Merkittävä osa Kolin kansallispuiston kävijöistä ei juurikaan käytä kansallispuiston palveluita lyhyen viipymän vuoksi. Suurin osa puiston alueesta jää kävijöille vieraaksi, kun käynnit keskittyvät huipun tuntumaan. Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita Kolin kansallispuistossa olivat lähialueen tiestö (94 % vastanneista), pysäköintipaikat (92 %), reittien opastetaulut (91 %) ja maantievarsien opastus (83 %). Vähiten vastanneet olivat käyttäneet Metsähallituksen vuokratupia (22 %) sekä telttailupaikkoja (27 %). Yrittäjien Kolin kansallispuistossa tuottamia palveluita oli käyttänyt ja arvioinut 72 % vastanneista.

Kansallispuiston palveluita ja rakenteita käyttäneet olivat keskimäärin melko tyytyväisiä käyttämiinsä palveluihin, sillä yksikään ennakkoon määritelty osatekijä ei saanut keskiarvoltaan huonompaa arvosanaa kuin 3,3 asteikolla 1-5, jossa 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja 1 erittäin huonoa. Tyytyväisimpiä vastaajat olivat Kolin luontokeskus Ukon palveluihin (arvosana 4,0) sekä alueen polku- ja/tai latureitistöön (arvosana 4,0).

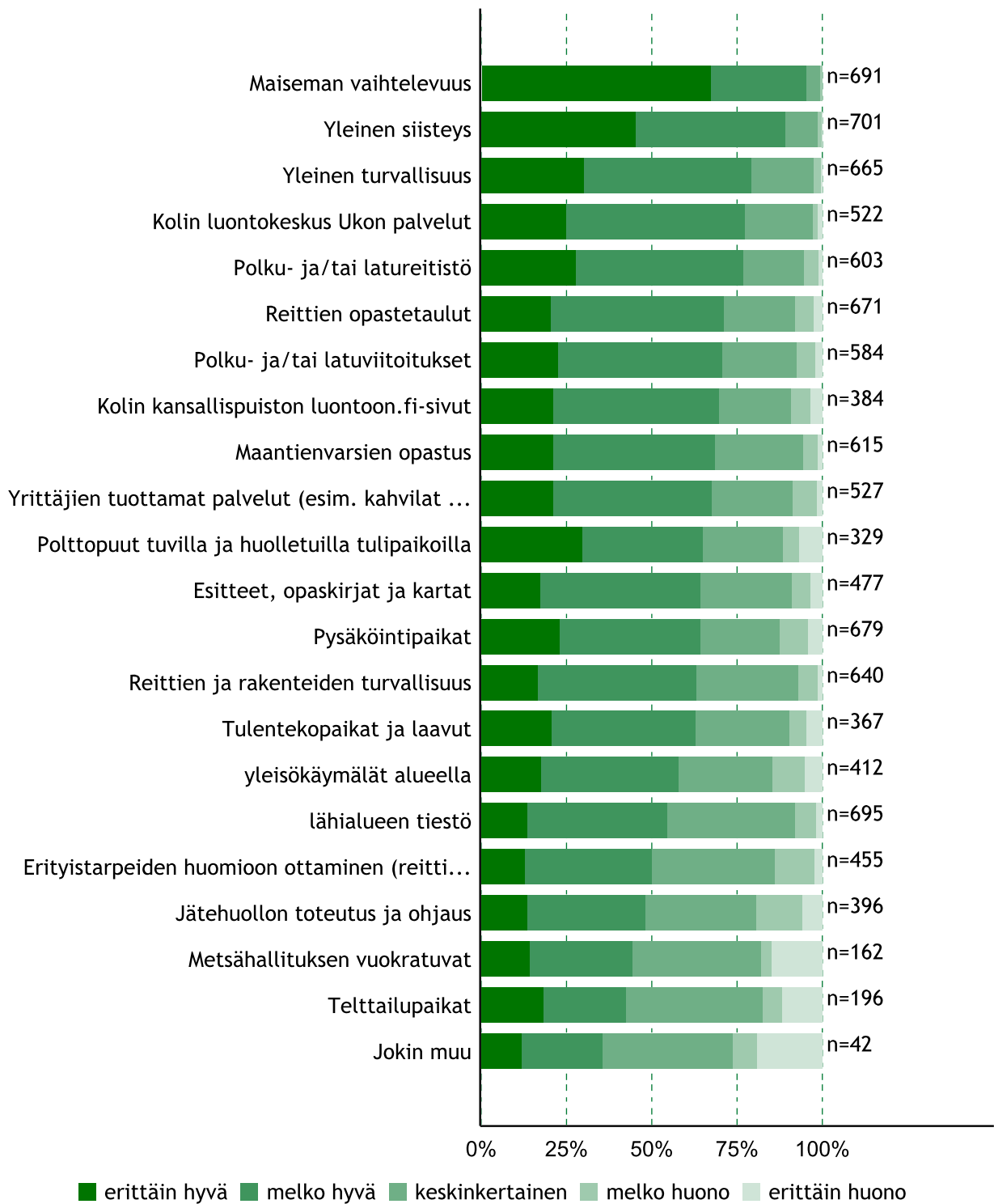
Huonoimman arvosanan saivat telttailupaikat ja Metsähallituksen vuokratuvat, joita molempia piti huonona tai erittäin huonona 18 % vastanneista.

Ympäristöön liittyvistä tekijöistä kävijät arvostivat Kolin kansallispuistossa erityisesti maiseman vaihtelevuutta ja yleistä siisteyttä. Vähintään 90 % vastanneista piti näitä melko tai erittäin hyvinä. Myös yleinen turvallisuus arvioitiin keskimäärin melko hyväksi.

Palveluiden käyttö ja laadun arviointi

Palvelu tai ympäristötekijä	Käyttänyt ja arvioinut		Arviointi, %					Keski-arvo
			erittäin huono	melko huono	keskin-kertainen	melko hyvä	erittäin hyvä	
	n	%						
Pysäköintipaikat	679	92	4	8	23	41	23	3,7
Lähialueen tiestö	695	94	2	6	37	41	14	3,6
Reittien opastetaulut	671	91	2	6	21	51	20	3,8
Polku- ja/tai latureitistö	603	82	1	4	18	49	28	4,0
Polku- ja/tai latuviitoitukset	584	79	2	5	22	48	23	3,8
Tulentekopaikat ja laavut	367	50	5	5	28	42	21	3,7
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	329	45	7	5	23	35	30	3,8
Yleisökäymälät alueella	412	56	5	9	27	41	17	3,6
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	396	54	6	14	32	35	14	3,4
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	455	62	2	12	36	37	13	3,5
Metsähallituksen vuokratuvat	162	22	15	3	38	30	14	3,3
Telttailupaikat	196	27	12	6	40	24	18	3,3
Esitteet, opaskirjat ja kartat	477	65	3	6	27	47	17	3,7
Kolin kansallispuiston luontoon.fi-sivut	384	52	3	6	21	49	21	3,8
Kolin luontokeskus Ukon palvelut	522	71	1	1	20	52	25	4,0
Maantienvarsien opastus	615	83	1	4	26	47	21	3,8
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	527	72	2	7	24	46	21	3,8
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	640	87	1	6	30	46	17	3,7
Yleinen turvallisuus	665	90	0	2	18	49	30	4,1
Yleinen siisteys	701	95	0	1	10	44	46	4,3
Maiseman vaihtelevuus	691	94	0	1	4	28	67	4,6
Jokin muu	42	6	19	7	38	24	12	3,0
Vastanneita yhteensä	737							

Palveluiden käyttö ja laadun arviointi

Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan

	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	erittäin tyytymätön	melko tyytymätön	ei kumpaakaan	melko tyytyväinen	erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	726	97	0	1	2	54	43	4,4

Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiden ennako-odotukset Kolin kansallispuiston luonnonympäristöstä, harrastusmahdollisuuksista sekä reiteistä ja rakenteista täyttyivät varsin hyvin. Kävijät arvioivat odotuksia asteikolla yhdestä viiteen (1 = toteutui erittäin huonosti, 5 = toteutui erittäin hyvin).

Parhaiten odotukset täytti luonnonympäristö, jonka vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,81. Yksikään vastanneista ei arvioinut luonnonympäristön täyttäneen ennako-odotuksiaan erittäin huonosti tai melko huonosti. Vastanneista 99 % puolestaan arvioi ennako-odotusten täyttyneen erittäin hyvin tai melko hyvin.

Heikoiten odotuksia vastasivat harrastusmahdollisuudet, jonka vastaajista arvioi 1 % erittäin huonoksi, 1 % melko huonoksi ja 14 % keskinkertaiseksi. Harrastusmahdollisuuksien vastaavuus odotuksiin sai kuitenkin keskiarvon 4,22, mikä tarkoittaa melko hyvää. Reittien ja rakenteiden vastaavuus odotuksiin sai keskiarvon 4,31.

Käynnin ja kävijöiden ennako-odotusten vastaavuus

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin huonosti	melko huonosti	keskinkertaisesti	melko hyvin	erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	734	100	0	0	1	17	82	4,81	0,43
Harrastusmahdollisuudet	690	94	1	1	14	43	41	4,22	0,79
Reitit ja rakenteet	712	97	0	1	12	43	44	4,31	0,71
Yhteensä	734								

Vastanneiden käyntiä häirinneet tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko jokin tekijä häirinnyt heidän tämänkertaista vierailuaan Kolin kansallispuistossa. Mielipidettä kysyttiin maaston kuluneisuudesta ja roskaantuneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, liiallisesta kävijämäärästä, muiden kävijöiden käyttäytymisestä ja liikenteen melusta alueella. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida käyntiä häirinneitä muita tekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla yhdestä viiteen (1 = häiritsi erittäin paljon ja 5 = ei häirinnyt lainkaan).

Pääsääntöisesti vastaajat eivät olleet kokeneet häiriötä vieraillessaan Kolin kansallispuistossa. Eniten kävijöitä oli häirinnyt liiallinen kävijämäärä maastossa, maaston kuluneisuus ja muiden kävijöiden käyttäytyminen. Kaikki kysytyt häiriötekijät olivat häirinneet alle 10 %:a vastanneista melko paljon tai erittäin paljon.

Vastanneista 22 % oli kokenut häiritsevänä jonkin muun tekijän edellä mainittujen ulkopuolelta. Useimmin mainitut häiriötekijät liittyivät alueen palvelurakenteisiin tai muiden asiakkaiden käyttäytymiseen. Yksittäisistä häiriötekijöistä useimmin mainittiin pitkospuiden/ portaiden huono kunto (5 mainintaa), opasteiden huono kunto tai puutteellisuus (4 mainintaa) ja polkujen huonokuntoisuus (3 mainintaa).

Käyntiä häirinneet tekijät

Häiriötekijä	Vastanneita		Arviointi, %					Keski-arvo	Keskihajonta
	n	%	erittäin paljon	melko paljon	keskin-kertaisesti	melko vähän	ei lainkaan		
Maaston kuluneisuus	719	99	3	4	13	25	55	4,24	1,04
Maaston roskaantuneisuus	716	99	3	4	8	20	65	4,40	1,01
Luonnonympäristön käsittely	711	98	3	3	9	23	61	4,37	0,97
Liiallinen kävijämäärä	713	98	3	6	15	26	50	4,14	1,07
Muiden kävijöiden käyttäytyminen	711	98	4	5	9	21	61	4,32	1,06
Liikenteen melu (esim. moottorikelkat)	712	98	4	4	6	16	70	4,44	1,05
Jokin muu, mikä?	159	22	19	8	9	4	61	3,81	1,64
Yhteensä	725								

Kävijätyytyväisyysindeksi

Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi laskettiin seuraavien osatekijöiden keskiarvona: mielipiteet palveluista ja ympäristön laadusta, ennako-odotusten toteutuminen ja käyntiä häirinneet tekijät. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Indeksillä on käytökelpoinen vertailuissa ja kuvaa karkealla tasolla kävijöiden yleistä tyytyväisyyttä heidän kyseiseen käyntiinsä kansallispuistossa.

Kolin kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi vuonna 2019 oli 4,08. Kaiken kaikkiaan kävijät olivat siis enemmän kuin melko tyytyväisiä Kolin kansallispuistoon. Muissa kävijätyytyväisyyden osatekijöissä arvosanaksi tuli yli 4, mutta palveluiden osalta keskiarvo oli 3,77. Palveluiden kokonaiskeskiarvoa laskivat etenkin tyytymättömyys Metsähallituksen vuokratuppiin, telttailupaikkoihin sekä jätehuollon toteutukseen ja ohjaukseen.

Kävijätyytyväisyys osatekijöittäin

Palvelut		Ympäristö		Odotukset		Häiriötekijät	
Pysäköintipaikat	3,71	Yleinen turvallisuus	4,07	Luonnonympäristö	4,81	Maaston kuluneisuus	4,24
Lähialueen tiestö	3,58	Yleinen siisteys	4,33	Harrastusmahdollisuudet	4,22	Maaston roskaantuneisuus	4,40
Reittien opastetaulut	3,81	Maiseman vaihtelevuus	4,62	Reitit ja rakenteet	4,31	Luonnonympäristön käsittely	4,37
Polku- ja/tai latureitistö	3,98					Liiallinen kävijämäärä	4,14
Polku- ja/tai latuvii-toitukset	3,84					Muiden kävijöiden käyttäytyminen	4,32
Tulentekopaikat ja laavut	3,69					liikenteen melu (esim. moottorikelkat)	4,44
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	3,77						
Yleisökäymälät alueella	3,56						
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	3,37						
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	3,47						
Metsähallituksen vuokratuvat	3,26						
Telttailupaikat	3,32						
Esitteet, opaskirjat ja kartat	3,69						
Kolin kansallispuiston luontoon.fi-sivut	3,78						
Kolin luontokeskus Ukon palvelut	3,98						
Maantienvarsien opastus	3,83						
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	3,79						
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3,71						
Palveluiden määrä	4,39						
Aluekohtainen keskiarvo	3,77		4,34		4,45		4,32
Vertailukelpoinen keskiarvo	3,77		4,34		4,45		4,29
Aluekohtainen kävijätyytyväisyysindeksi					4,05		
Valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi					4,08		

Pohjois-Karjalan biosfäärialueen tunnettuus

Pohjois-Karjalan biosfäärialue on perustettu vuonna 1992 ja koostuu luonnonsuojelualueista ja niitä ympäröivistä yhteistoiminta-alueista. Biosfäärialueen suosituimpia retkeilykohteita ovat Kolin, Patvinsuon ja Petkeljärven kansallispuistot sekä Ruunaan retkeilyalue. Yksi Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelman (Naumanen 2020b) tavoitteista on hellittää Kolin kansallispuiston kävijäpainetta kasvattamalla muiden alueen luontomatkailukohteiden tunnettuutta. Pohjois-Karjalan biosfäärialueen tunnettuuden kasvattaminen on sikäli toivottavaa.

Siten kyselyssä haluttiin kartoittaa, kuinka tunnettu biosfäärialue tällä hetkellä on. Tutkimuksen mukaan 8 % vastanneista oli aiemmin kuullut Pohjois-Karjalan biosfäärialueesta. Biosfäärialueen jo tuntevista 16 % oli ulkomaalaisia. Lieksalaisista kävijöistä (n = 21) peräti 50 % oli kuullut Pohjois-Karjalan biosfäärialueesta, tosin myöntävästi kysymykseen vastanneista vain 17,5 % oli Lieksalaisia.

Lisäksi kyselyssä pyydettiin biosfäärialueesta kuulleita valitsemaan ne väittämät, jotka heidän mielestään koskivat Pohjois-Karjalan biosfäärialuetta. Suurin osa vastanneista (84 %) valitsi 1. vaihtoehdon: biosfäärialue on kestävä kehityksen malli- ja koealue. Lisäksi noin puolet vastanneista mielsi biosfäärialueen myös kansainväliseksi yhteistyöverkostoksi (51 %), alueeksi, joka ottaa toiminnassaan huomioon talouden, kulttuurin ja yhteisöt (48 %) ja alueeksi, joka toimii useissa matkailun kehittämishankkeissa (43 %). 30 % vastanneista valitsi myös vaihtoehdon 4. biosfäärialue ohjautuu alueellisen ohjausryhmän kautta. Tosin kaiken kaikkiaan 74 % tähän kysymykseen vastanneista oli edelliseen kysymykseen vastannut kieltävästi, eli eivät olleet aiemmin kuulleet Pohjois-Karjalan biosfäärialueesta.

Vapaamuotoiset ajatukset

Vapaamuotoista palautetta Kolin kansallispuistosta antoi 83 henkilöä eli noin 11 % kävijätutkimukseen vastanneista. Palautteesta löytyi Kolin kansallispuistoa ja sen luontoa koskevia kehuja, mutta myös moitteita palveluista ja kehittämissuhteista palvelurakenteiden kunnossapidosta.

Kehuja annettiin runsaasti Kolin kansallispuiston ainutlaatuisesta luonnosta ja mieleenpainuvista kokemuksista Kolilla. Eräs kansainvälinen kävijä kiitteli: ”Thanks a lot! Great memories for the rest of my life”. Kiitosta tuli myös eräässä palautteessa Kolin luontokeskus Ukon hyvästä palvelusta ja toisessa ihmisten ystävällisyydestä. Useat kehuja antaneet sanoivat tulevaisuudesta.

Vaikka kävijätutkimukseen vastanneista 97 % oli melko tai erittäin tyytyväisiä Kolin kansallispuiston palveluiden määrään kokonaisuudessaan, vapaamuotoisissa kommentteissa mainittiin palvelurakenteiden osalta useita toiveita muun muassa laavujen rakentamisesta, maastopyöräreiteistä ja pysäköintipaikkojen lisäämisestä kansallispuiston alueella. Ruuhkaisina aikoina täysistä paikoituksista kaivattiin ilmoitusta jo Kolin kylällä, jotta turhalta ajelulta ylös välttyttäisiin. Kolin kansallispuiston reittien karttoihin ja lähtöpisteisiin kaivattiin lisää näkyvyyttä maastossa. Kaksi vastanneista ehdotti reiteille värikoodeja. Myös lumikenkäreiteille kaivattiin selkeämpää merkintää. Tievarsioasteissakin oli vastanneiden mukaan parannettavaa. Kielteistä palautetta annettiin myös polttopuista ja pitkospuiden ja portaiden huonosta kunnosta. Eräs asiakas oli valmis maksamaan ”... esim. 20 euroa päivässä ’passista’, jos rahaa käytetään reittien ylläpitoon, sisältäen esim. parkin ja käymälöiden siisteyden”.

Toiveet palveluiden ja palvelurakenteiden suhteen olivat hyvin eriäviä. Osa vastanneista toivoi lisäämistä, kun toiset taas toivoivat, ettei Kolia rakennettaisi liikaa turismin vetovoiman kasvattamiseksi. Toiveita tuli runsaasti etenkin MTB-reittien rakentamisesta kansallispuistoon ja Kolin kansallispuiston ympäröivän alueen MTB-reittien paremmasta mainonnasta. Toisaalta osa vastanneista oli huolissaan, että Kolin kansallispuiston luontoarvot kärsivät, jos ”Kolille rakennetaan liikaa turismin nimissä”. Myös ”Kolin ison kuvan suunnitelmat vaikuttavat liian isoilta Kolille” erään kävijän mielestä. Olemassa olevista rajoituksista toivottiin parempaa viestintää. Muun muassa rinteiden ulkopuolella laskeminen koettiin häiriöksi ja vaaraksi puistossa liikkumiselle.

Palveluiden suhteen kommentteja tuli ennen kaikkea palveluiden riittämättömästä mainonnasta. Osalla oli ollut tullessaan väärä käsitys olemassa olevista harrastusmahdollisuuksista ja eräs asiakas turhautui, kun Kolilla olikin mahdollista harrastaa toivomaansa aktiviteettia ja siihen olisi ollut myös välineitä vuokrattavana paikan päällä. Lisäksi retkistä toivottiin mainontaa hyvissä ajoin, jotta matkailijat voisivat suunnitella käyntinsä paremmin etukäteen.

TULOSTEN TARKASTELU

Yhteenveto ja johtopäätökset

Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksen aineisto kerättiin ajalla 15.2.-15.9.2019 seitsemässä eri haastattelupisteessä. Tutkimuksella selvitettiin puiston kävijärakennetta ja käyntien alueellista ja ajallista jakautumista sekä kävijöiden rahankäyttöä ja sen paikallistaloudellisia vaikutuksia. Lisäksi kartoitettiin kävijöiden kokemuksia ja mielipiteitä puiston hoidosta ja kehittämistarpeista. Kävijätutkimuksissa kerätty tieto on tärkeää useilla eri tasoilla. Paikallisella tasolla tieto on keskeistä suojelu- ja virkistysalueiden hoidossa, matkailun kehittämisessä ja osallistavassa suunnittelussa. Alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla kävijätietoja tarvitaan päätöksentekoon, suunnitteluun ja erilaisiin vertailuihin (Kajala ym. 2009).

Tyypillisimmillään Kolin kansallispuiston kävijä saapui alueelle oman perheen kanssa katselemaan maisemia Ukko-Kolin huipulta ja viipyi kansallispuistossa keskimäärin neljä tuntia. Tärkeimpiä syitä kansallispuistoon saapumiselle oli maisemat, luonnonkokeminen, rentoutuminen ja yhdessäolo oman seurueen kanssa. Valtaosa Kolin kansallispuiston kävijöistä oli kotimaisia matkailijoita, jolle kansallispuisto oli matkan ainoa tai tärkein kohde.

Vähän alle puolet kansallispuiston kävijöistä oli saanut tietoa kansallispuistosta ystäviltään tai sukulaisiltaan. Metsähallituksen Metsä.fi- ja Kolin kansallispuistosta kertova Luontoon.fi-sivusto oli tavoittanut noin kolmanneksen kävijöistä, kun taas Facebook ainoastaan 7 % vastanneista. Luontoon.fi-sivujen tulisiikin siis myös jatkossa säilyä ensisijaisena ja ajantasaisena tiedotuskanavana, kuten jo edellisessä 2014 kävijätutkimuksessa (Koskeli-Ratamaa 2016) kehoitettiin.

Kävijätutkimukseen vastanneista 43 % ilmoitti tuntevansa Kolin kansallispuiston jo ennestään. Ajankohtaisista tapahtumista ja retkistä toivottiin näkyvämpää viestintää, jotta kävijät voisivat suunnitella käyntinsä paremmin.

Omin voimin liikkumisen tapaa ja matkan pituutta kysyttäessä moni oli sisällyttänyt hiihtämiseen myös laskettelun. Seuraavassa kävijätutkimuksessa olisi hyvä lisätä vaihtoehtoihin laskettelu, jotta hiihtäen ja lasketellen kuljettu matka voidaan käsitellä erikseen. Suurimpia kilometrimääriä olivat ilmoittaneet pyöräilijät. Enimmillään pyöräilijät ilmoittivat liikkuneensa 800 kilometriä. Kolin kansallispuistossa pyöräily on sallittua teillä, joten on hyvin todennäköistä, että pyöräilijät ilmoittivat koko retken pituuden, ei vain puistossa kuljetun matkan.

Terveysteen ja hyvinvointiin liittyvät kysymykset osoittautuivat hankaliksi vastata, ja etenkin kysymys terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallisesta arvosta aiheutti vastaajien keskuudessa hämmennystä. Kysymystä ihmeteltiin haastattelutilanteessa ääneen ja moni kommentoi paperisilla vastauslomakkeilla kysymyksen olevan epärelevantti tai että luonnon terveys- ja hyvinvointivaikutukset ovat rahassa mittaamattomia. Kävijöiden kokemien terveys- ja hyvinvointivaikutusten rahallisen arvon mediaaniksi tuli noin 100 euroa ja suurin osa Kolin kansallispuiston kävijöistä koki käynnillään olleen positiivisen vaikutuksen omaan terveyteen.

Merkittävä osa Kolin kansallispuiston kävijöistä ei käyttänyt juurikaan kansallispuiston palveluita tai rakenteita lyhyen viipymän vuoksi. Suurin osa puiston alueesta jää useimmille kävijöille vieraaksi, koska käynnit keskittyvät Ukko-Kolin huipun tuntumaan. Kansallispuiston palveluita ja rakenteita käyttäneet olivat kuitenkin keskimäärin melko tyytyväisiä käyttämiinsä palveluihin. Tyytyväisimpiä vastaajat olivat Kolin luontokeskus Ukon palveluihin sekä polku- ja/tai latuareitistöön.

Huonoimmat arvosanat saivat Metsähallituksen vuokratuvat ja telttailupaikat. Kolin kansallispuistossa noudatetaan roskattoman retkeilyn periaatteita, mikä tarkoittaa sitä, että

reittien varrella ei ole jättepisteitä. Jokaisen retkeilijän tulisi kantaa retkelle mukaan ottamansa roskat esimerkiksi Kolin luontokeskus Ukon pihalla sijaitsevaan jätteiden lajittelupisteeseen. Menettely tuntui osalle tuntemattomalta ja siten roskattoman retkeilyn periaatteesta tulisi viestiä näkyvämmiin. Portaiden, pitkospuiden, opasteiden ja käymälöiden huonosta kunnosta saatiin paljon vapaamuotoista palautetta, ja niiden uusimiseen ja huoltoon on jatkossa syytä kiinnittää erityistä huomiota.

Tuloksia tarkasteltaessa on hyvä pitää mielessä, että rahankäyttöä selvittänyt kysymys tuntui osalle kävijöistä vaivalloiselta vastata. Esimerkiksi useassa lomakkeessa vastaaja oli merkinnyt yöpyvänsä lähialueella vuokramökissä tai hotellissa, mutta ilmoittanut silti, ettei ole käyttänyt lainkaan rahaa matkaan liittyviin menoihin. Silti annetut vastaukset antavat mahdollisuuden tehdä päätelmiä Kolin kansallispuiston paikallistaloudellisista vaikutuksista ja niiden muutoksesta, sillä käytetty menetelmä on sama kuin edellisissäkin Kolin kansallispuiston kävijätutkimuksissa sekä muissa Luontopalvelujen kävijätutkimuksissa.

Kolin kansallispuiston vaikutus lähialueiden paikallistalouteen on merkittävä. Kolin kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö tuotti vuonna 2019 alueen paikallistalouteen rahaa yhteensä noin 19,5 miljoonaa euroa ja työllisti yhteensä 150 henkilötyövuoden edestä. Eniten rahaa käyntikertaa kohden alueelle jättivät kotimaiset alueella majoittuvat matkailijat.

Menolajeittain tarkasteltuna Kolin kansallispuiston kävijät käyttivät eniten rahaa majoitukseen, huoltamo-ostoksiin ja ruokaan sekä muihin vähittäiskauppaostoksiin. Vaikka kahvila- ja ravintolapalveluihin käytetty rahamäärä on pienempi kuin ruokaostoksiin käytetty, kahvila- ja ravintolapalveluihin käytetyt eurot tuottavat enemmän henkilötyövuosia. Tämä selittyy palvelualojen työllistävämällä vaikutuksella ja sillä, että palvelualojen tulovaikutus kohdistuu vahvemmin lähialueelle.

Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Edelliset kävijätutkimukset Kolin kansallispuistossa tehtiin vuosina 2009 (Tahvanainen ym. 2011) ja 2014 (Koskeli-Ratamaa 2016). Tyypillisen kävijän profiili on pysynyt hyvin samanlaisena viimeisen kymmenen vuoden ajan. Kolille matkustetaan yhä pääasiassa oman perheen kanssa maisemia katselemaan, nauttimaan luonnosta ja rentoutumaan. Päiväkävijöiden viipymä on pysynyt vuoden 2014 tasolla, eli kävijät viipyvät kansallispuistossa keskimäärin neljä tuntia.

Kolin kansallispuistossa yöpyvien osuus kaikista kävijöistä on noussut 10 % edelliseen kävijätutkimukseen verrattuna. Lisäksi yöpyjien keskimääräinen viipymä, keskimäärin kolme vuorokautta, on myös noussut vuoteen 2014 verrattuna noin vuorokaudella.

Kolin kansallispuiston kävijätyytyväisyys on laskenut vuodesta 2014. Kävijöiden tyytyväisyys on laskenut miltei jokaisen arvioitavan palvelun kohdalla ja siten myös kävijätyytyväisyysindeksi kokonaisuudessaan on laskenut vuoden 2014 keskiarvosta 4,2 vuoden 2019 keskiarvoon 4,08. Myös häiriötekijät ovat häirinneet kävijöitä enemmän vuonna 2019 kuin vuoden 2014 kävijätutkimuksen aikaan. Kansallispuiston viime vuosien resurssipula on johtanut palveluiden ja palvelurakenteiden heikentymiseen, mikä näkyy myös kävijätyytyväisyysindeksissä. Kuitenkin kävijöiden tyytyväisyys ympäristön laatuun sekä heidän ennako-odotuksensa kansallispuistosta täyttyivät paremmin nyt kuin vuonna 2014.

Vuoden 2009 kävijätutkimuksessa todettiin ongelmia aineiston laadussa, sillä lähialueen ja kansallispuiston erottaminen toisistaan tuotti vastaajille hankaluuksia ja talvikävijät puuttuivat tutkimuksesta kokonaan. Näillä kahdella tekijällä on suuri vaikutus paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin ja siten tässä tutkimuksessa vertaillaan vuoden 2019 tuloksia vain vuoden 2014 tuloksiin. Suurin muutos vuoden 2014 kävijätutkimukseen verrattuna on tapahtunut Kolin kansallispuiston paikallistaloudellisissa vaikutuksissa. Paikallistaloudelliset

kokonaistulovaikutukset ovat kasvanet vuoden 2014 14,3 miljoonasta vuoden 2019 19,5 miljoonaan euroon. Vaikka paikallistaloudelliset kokonaistulovaikutukset ovat kasvaneet merkittävästi viimeisen viiden vuoden aikana, on keskimääräinen kulutus käyntikertaa kohden kuitenkin hieman laskenut vuoden 2014 104 eurosta vuoden 2019 100 euroon. Vaikka kävijän keskimääräinen kulutus käyntikertaa kohden on laskenut, ovat Kolin kansallispuiston paikallistaloudelliset vaikutukset kuitenkin merkittävästi kasvaneet lisääntyneiden kävijämäärien myötä. Paikallistaloudelliset vaikutukset ovat viidessä vuodessa kasvaneet myös henkilötyövuosissa mitattuna. Kuitenkin vuoden 2014 luku (143 htv) on vertailukelpoinen vain vuoden 2018 (181 htv) kanssa, sillä vuonna 2019 Metsähallitus päivitti laskennassa käytettävät paikallistalouksien tulo- ja työllisyysvirtoja kuvaavat kertoimet ja siten vuoden 2019 150 htv ei ole vertailukelpoinen aiempien vuosien laskentojen kanssa.

Kolin kansallispuiston matkailu on kasvanut vahvasti vuoteen 2014 verrattuna. Suurempien käyntimäärien myötä kasvaa myös vastuu niin luontomatkailun kestävyden takaamisesta kuin myös palveluiden ja palvelurakenteiden ylläpidosta. Kehityskohteita löytyy yhä ja osa niistä on pysynyt samana viimeisen kymmenen vuoden ajan. Esimerkiksi jo vuonna 2009 toivottiin lisää telttailupaikkoja, mutta myös olemassa olevien telttailupaikkojen kunnossapidosta on huomautettu kahdessa edeltävässä tutkimuksessa. Lisäksi tiedonsaanti on kansallispuiston kävijöille edelleenkin ongelmallista. Kävijät toivovat parempaa tiedottamista alueen palveluista. Etenkin ajankohtaisista tapahtumista ja harrastusmahdollisuuksista kävijät toivoivat saavansa tietoa hyvissä ajoin ennen saapumistaan. Kuten jo edellisessä kävijätutkimuksessa havaittiin, internetin käyttö tiedonhankinnassa ei ole kasvanut merkittävästi. Tärkein tietolähde Kolin kansallispuistosta ovat edelleen omat ystävät ja tuttavat.

LÄHTEET

- Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Dikšait, L., Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F., Søndegaard, Karoles, K., Sievänen, T., Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009: Kävijäseuranta luontoalueilla - Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva opas. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 116. 144 s.
- Koskeli-Ratamaa, A. 2016: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2014. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 216. 71 s.
- Metsähallitus 2017: Kolin hoito- ja käyttösuunnitelma. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 146. 170 s.
- Metsähallitus 2020: Kansallispuistot ja retkeilyalueet tärkeitä paikallistaloudelle. - Metsähallitus, Vantaa. <www.metsa.fi/suojelualueetjapaikallistalous>, viitattu 4.2.2020.
- Naumanen, S. 2020a: Kolin biosfäärialueen yritystutkimus 2018. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 252. 61 s.
- Naumanen, S. 2020b: Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelma 2020-2025. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja C 146. 91 s.
- Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009: Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. - Raportti 14.12.2009, Metsähallitus, Vantaa. Asianro 3017/52/2009. 16 s.
- Metsäntutkimuslaitos 1996: Kolin kansallispuiston järjestyssääntö. - Metsäntutkimuslaitos, Helsinki. 6 s.
- Tahvanainen, V., Tikkamäki, T. & Lindholm, T. 2011: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2009. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 156. 46 s.
- Vatanen, E. & Kajala, L. 2015: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelukohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän kertoimien päivitys 2014. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 213. 28 s.
- Vatanen, E. & Kajala, L. 2020: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkailullisesti arvokkaiden suojelualueiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointimenetelmän kertoimien päivitys 2019. - Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 232. 31 s.

LIITTEET

Liite 1 Suomenkielinen kyselylomake

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

Kolin kansallispuisto Kävijätutkimus 2019

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Kolin kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin henkilökohtaisesti merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään. Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin. Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi Kolin kansallispuistossa (ks. oheinen kartta).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai sille osoitettuun paikkaan.
5. Lisätietoja antaa Satu Naumanen (satu.naumanen@metsa.fi) puh. 040 356 6203

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Kolin kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä

a. Kolin kansallispuistossa?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk tai _____ tuntia

b. yhteensä Kolin kansallispuistossa ja sen lähistöllä, (ks. kartta 2)?

Jos asut lähialueella, älä vastaa tähän kysymykseen, vaan siirry kysymykseen 3.

noin _____ vrk tai _____ tuntia

- → Jos vastasit edelliseen kysymykseen (2b) enemmän kuin 1 vrk, niin kuinka monta kertaa olet vierailut tai suunnittelet vierailevasi Kolin kansallispuistossa tämän matkasi aikana?
_____ kertaa

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Kolin kansallispuistossa (ks. kartta 1), niin montako yötä vietit tai vietät

Metsähallituksen _____ yötä omassa _____ yötä
vuokratuvassa majoitteessa

hotellissa _____ yötä
(laavu, telta tms.)

Mattilan tilalla _____ yötä
(Kolin keidas)

muualla, _____ yötä
missä? _____

b. Kolin kansallispuiston lähistöllä, (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät

vuokramökissä _____ yötä omassa _____ yötä
hotellissa _____ yötä majoitteessa

omassa mökissä _____ yötä
(laavu, telta tms.)

asuntoautossa _____ yötä
tai -vaunussa

ystävän tai _____ yötä
sukulaisen luona

muualla, _____ yötä
missä? _____

4. Missä pään Kolin kansallispuistoa vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä?

(merkitse tarvittaessa useampi kohta) (ks. kartta 1)

☐ Huiput (Ukko-, Akka ja Paha-Koli)	☐ Pirunkirkko
☐ Ikolanaho	☐ Tarhapuron vesiputous
☐ Kolin luontokeskus Ukko	☐ Uuron kierros (luontopolku)
☐ Kolin Satama	☐ Kaskenkierros (luontopolku)
☐ Mäkrävaara	☐ Paimenenpolku (luontopolku)
☐ Vanhat pihapiirit (Ollila, Turula, Mattila)	☐ Herajärvenkierros (vaellusreitti)
☐ Kansallispuiston saaret	☐ Rinteet (talvella)
☐ muualla, missä? _____	

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi Kolin kansallispuistoon?

(merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

1 ☐ henkilöauto	12 ☐ Suvi Express - kantosiipialus
2 ☐ asuntovaunu tai matkailuauto	14 ☐ moottorikelkka
3 ☐ linja-auto	16 ☐ jalan
4 ☐ tilausbussi (ryhmämatka)	17 ☐ hiihtäen
5 ☐ juna	18 ☐ taksi
6 ☐ lentokone	19 ☐ moottorivene
7 ☐ moottoripyörä	23 ☐ kimppataksi
8 ☐ polkupyörä	98 ☐ muu kimppekyyti
11 ☐ kanootti, kajakki tai soutuvene	
99 ☐ jokin muu, mikä? _____	

5b. Millä kulkuneuvolla saavuit alueelle? Valitse numero → _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

olen yksin siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä (vastaaja mukaan luettuna)

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä

alle 15-vuotiaiden syntymävuodet _____
(jos kaikki lähes saman ikäisiä, _____
ilmoita yleisin syntymävuosi)

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

- oman perheen jäsenistä
 muista sukulaisista
 ystäväistä
 työtovereista
 koululuokasta
 päiväkotiryhmästä
 opiskeluryhmästä
 eläkeläisryhmästä
 ohjelmapalveluyrityksen asiakkaista
 kerhosta, yhdistyksestä tms.
 jostakin muusta, mistä? _____

8. Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat tai olivat tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

asteikolla 5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää

	erittäin tärkeää			ei lainkaan tärkeää	
	5	4	3	2	1
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐
mahdollisuus olla itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐
kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Kolin kansallispuistossa tällä käynnilläsi?

(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	16 ☐ partioretki	63 ☐ veneily
2 ☐ sauvakävely	17 ☐ leirikoulu	66 ☐ soutu
3 ☐ lenkkeily	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	64 ☐ melonta
4 ☐ retkeily	19 ☐ suunnistus	83 ☐ luontopolkuun tutustuminen
5 ☐ luonnon tarkkailu	20 ☐ telttailu tai muu leiriytyminen maastossa	86 ☐ opastettu retki
6 ☐ eväsretkeily	21 ☐ murtomaahiihto	87 ☐ osallistuminen järjestettyyn tapahtumaan
7 ☐ pyöräily	24 ☐ laskettelu	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
8 ☐ kalastus	27 ☐ lumikenkäkävely	93 ☐ näyttelyyn tutustuminen
9 ☐ lintuharrastus	34 ☐ vaellus (yöpyminen maastossa)	109 ☐ työ/tutkimus
10 ☐ marjastus	35 ☐ ratsastus	121 ☐ geokätköily
11 ☐ sienestys	39 ☐ virvelöinti tai uistelu	122 ☐ geologiaan tutustuminen
12 ☐ kasviharrastus	53 ☐ luontokuvaus, maalaaminen	223 ☐ kylpyläpalvelut
13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	54 ☐ maiseman katselu	999 ☐ muu, mikä? _____
14 ☐ käynti luontokeskuksessa, -talossa tai -tuvassa	56 ☐ luonnosta nauttiminen	
15 ☐ luontovalokuvaus	60 ☐ uinti	

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? Valitse numero _____

10a. Mitä mieltä olet käyttämiesi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta tämänkertaisella käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen laatu. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua".

asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono

	erittäin hyvä 5 4 3 2 1	erittäin 2 1	en ole käyttänyt
pysäköintipaikat	○ ○ ○ ○ ○		○
lähialueen tiestö	○ ○ ○ ○ ○		○
reittien opastetaulut	○ ○ ○ ○ ○		○
polku- ja/tai latureitistö	○ ○ ○ ○ ○		○
polku- ja/tai latuviitoitukset	○ ○ ○ ○ ○		○
tulentekopaikat ja laavut	○ ○ ○ ○ ○		○
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	○ ○ ○ ○ ○		○
yleisökäymälät alueella	○ ○ ○ ○ ○		○
jätehuollon toteutus ja ohjaus	○ ○ ○ ○ ○		○
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	○ ○ ○ ○ ○		○
Metsähallituksen vuokratuvat	○ ○ ○ ○ ○		○
telttailupaikat	○ ○ ○ ○ ○		○
Esitteet, opaskirjat ja kartat	○ ○ ○ ○ ○		○
Kolin kansallispuiston luontoon.fi-sivut	○ ○ ○ ○ ○		○
Kolin luontokeskus Ukon palvelut	○ ○ ○ ○ ○		○
maantienvarsien opastus	○ ○ ○ ○ ○		○
yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	○ ○ ○ ○ ○		○
reittien ja rakenteiden turvallisuus	○ ○ ○ ○ ○		○
yleinen turvallisuus	○ ○ ○ ○ ○		○
yleinen siisteys	○ ○ ○ ○ ○		○
maiseman vaihtelevuus	○ ○ ○ ○ ○		○
jokin muu	○ ○ ○ ○ ○		○

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan Kolin kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?

asteikolla 5 = erittäin tyytyväinen, 4 = melko tyytyväinen, 3 = ei kumpikaan, 2 = melko tyytymätön, 1 = erittäin tyytymätön

5 4 3 2 1

erittäin tyytyväinen ○ ○ ○ ○ ○ erittäin tyytymätön

11. Täyttivätkö tähän käyntiisi Kolin kansallispuistoon liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

asteikolla 5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti

erittäin hyvin 5 4 3 2 1 erittäin huonosti

luonnonympäristö	○ ○ ○ ○ ○
harrastusmahdollisuudet	○ ○ ○ ○ ○
reitit ja rakenteet	○ ○ ○ ○ ○

12. Onko Kolin kansallispuisto tällä matkalla?

- matkasi ainoa tai tärkein kohde
- yksi matkasi suunnitelluista kohteista
Muita kohteita ovat: _____
- ennalta suunnittelematon kohde matkan varrella
Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt/tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin Kolin kansallispuistossa tai sen lähialueella (Joensuun, Juuan, Kontiolahden tai Lieksan kunnassa) (ks. kartta 2)?

- kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
- en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastiittamalla, arvioitko tässä

- henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista VAI
- perheen tai seurueen kokonaiskulut

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €

→ Ilmoita tämän lisäksi alla muut kulusi Kolin kansallispuisto ja .

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan Kolin kansallispuisto ja . (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- ja taksimatkat)	_____ €
C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
E majoittuminen	_____ €
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____ €
G muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14. Kuinka usein olet käynyt Kolin kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?

(vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

- tämä on ensimmäinen kerta siirry kysymykseen 15
viimeisen viiden vuoden aikana _____ kertaa
milloin ensimmäisen kerran? v. _____
milloin viimeksi? v. _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)

asteikolla 5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskinertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon

	ei lainkaan	erittäin paljon			
	5	4	3	2	1
maaston kuluneisuus	☐	☐	☐	☐	☐
maaston roskaantuneisuus	☐	☐	☐	☐	☐
luonnonympäristön käsittely	☐	☐	☐	☐	☐
liiallinen kävijämäärä	☐	☐	☐	☐	☐
muiden kävijöiden käyttäytyminen	☐	☐	☐	☐	☐
liikenteen melu (esim. moottorikelkat)	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä?	☐	☐	☐	☐	☐

16. Missä määrin koet tämänkertaisen käyntisi Kolin kansallispuistossa vaikuttaneen yleiseen terveydentilaasi ja hyvinvointiisi seuraavilla osalueilla?

(vastaa jokaiseen kohtaan ja valitse se vaihtoehto, joka parhaiten kuvaa tuntemuksiasi)

asteikolla 5 = täysin samaa mieltä, 4 = jonkin verran samaa mieltä, 3 = ei samaa eikä eri mieltä, 2 = jonkin verran eri mieltä, 1 = täysin eri mieltä

	täysin samaa mieltä	täysin eri mieltä			
	5	4	3	2	1
Sosiaalinen hyvinvointini lisääntyi (esim. työkyvyn edistyminen, ihmissuhteiden lujittuminen, yksin tai yhdessä tekemisestä nauttiminen)	☐	☐	☐	☐	☐
Psyykinen hyvinvointini lisääntyi (esim. tyytyväisyys elämään, mielialan kohentuminen, palautuminen henkisestä uupumuksesta, uuden oppiminen)	☐	☐	☐	☐	☐
Fyysinen hyvinvointini lisääntyi (esim. luonto-aistimuksista nauttiminen, fyysisen kunnon ylläpito, uusien taitojen omaksuminen, fyysinen hyvä olo)	☐	☐	☐	☐	☐

17. Minkä arvoiseksi arvoisit rahassa mitattuna Kolin kansallispuistossa kokemasi terveys- ja hyvinvointivaikutukset?

Voit esimerkiksi verrata rahallista arvoa kaupallisiin hyvinvointipalveluihin ja -tuotteisiin (kuntosalikäynti 5 €, kylpyläkäynti 2,5 tuntia 20 €, hieronta 60 min 50 €, hemmottelupäivä kylpylässä erilaisilla hoidoilla 200 €), erilaisiin kulttuuripalveluihin (elokuvissa käynti 12 €, konsertti 100 €) tai matkoihin (kotimaan matka 500 €, ulkomaanmatka 3000 €).

_____ euroa

18. Miten pitkän matkan olet liikkunut tai aiot liikkua omin voimin tällä käynnilläsi Kolin kansallispuistossa?

(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

- patikoiden _____ km
 juosten _____ km
 pyöräillen _____ km
 meloen _____ km
 soutaen _____ km
 hiihtäen _____ km
 lumikenkäillen _____ km
 muuten, miten? _____ km

19. Mistä sait tietoa Kolin kansallispuistosta?

(voit merkitä useamman vaihtoehdon)

- Metsähallituksen luontokeskuksesta tai asiakaspalvelupisteestä
 tuttavilta, ystäviltä tai sukulaisilta
 Metsähallituksen www-sivuilta (www.metsa.fi tai www.luontoon.fi)
 muilta www-sivuilta
 esitteistä tai oppaista (retkeilyopas ym.)
 TV / radio-ohjelmista tai lehtiartikkeleista
 seudun matkailutoimistosta tai matkailuinfosta
 alueen yrityksiltä (esim. ohjelmapalvelut, majoitus)
 paikka on minulle entuudestaan tuttu
 Kolin kansallispuiston Facebook-sivuilta
 muualta _____

20. Pysyvän asuinpaikkasi asuinkunta?

_____

Kotimaasi _____

21. Sukupuoli?

- mies nainen

22. Syntymävuosi? [_ _ _ _]

23. Ammatillinen koulutus?

(merkitse korkein taso)

- ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

24. Oletko kuullut Pohjois-Karjalan biosfäärialueesta?

- Kyllä → Siirry kysymykseen 25
 En → Kiitos vastauksistasi!

25. Pohjois-Karjalan kansallispuistot kuuluvat UNESCO:n MaB-ohjelman kautta Pohjois-Karjalan biosfäärialueeseen. Pohjois-Karjalan biosfäärialue...

(valitse kaikki mielestäsi oikeat vaihtoehdot)

- on kestävä kehityksen malli- ja kokeilualue
 on kansainvälinen yhteistyöverkosto
 ottaa toiminnassaan huomioon talouden, kulttuurin ja yhteisöt
 ohjautuu alueellisen ohjausryhmän kautta
 toimii mm. useissa matkailun kehittämishankkeissa

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

_____
_____
_____

Vastanneiden asuinkunnat

Asuinkunta	Kpl	%
Helsinki	90	13
Joensuu	56	8
Kuopio	31	5
Tampere	28	4
Vantaa	27	4
Espoo	26	4
Jyväskylä	22	3
Iisalmi	22	3
Oulu	21	3
Lieksa	21	3
Lappeenranta	14	2
Juuka	13	2
Kontiolahti	11	2
Turku	9	1
Pori	9	1
Vaasa	8	1
Liperi	7	1
Salo	7	1
Kangasala	7	1
Siilinjärvi	6	1
Lahti	6	1
Nurmijärvi	6	1
Seinäjoki	6	1
Nokia	6	1
Ei määritelty	6	1
Rovaniemi	5	1
Savonlinna	5	1
Paimio	5	1
Äänekoski	5	1
Pielavesi	4	1
Hämeenlinna	4	1
Järvenpää	4	1
Polvijärvi	4	1
Tuusula	4	1
Janakkala	4	1
Kotka	4	1
Porvoo	4	1
Jyväskylän mlk, liittynyt Jyväskylään 1.1.2009	4	1
Ylöjärvi	3	0
Kirkkonummi	3	0
Taipalsaari	3	0
Nurmes	3	0
Lohja	3	0

Asuinkunta	Kpl	%
Kokkola	3	0
Pieksämäki	3	0
Lapinlahti	3	0
Mikkeli	3	0
Suomussalmi	3	0
Orimattila	3	0
Hyvinkää	3	0
Imatra	3	0
Haapajärvi	3	0
Jämsä	3	0
Koski TL	3	0
Rauma	3	0
Perho	2	0
Heinola	2	0
Hamina	2	0
Kangasniemi	2	0
Hankasalmi	2	0
Muurame	2	0
Pietarsaari	2	0
Keuruu	2	0
Kaarina	2	0
Haukipudas, liittynyt Ouluun 1.1.2013	2	0
Kouvola	2	0
Nivala	2	0
Lemi	2	0
Sotkamo	2	0
Viitasaari	2	0
Lestijärvi	2	0
Miehikkälä	2	0
Ii	2	0
Lempäälä	2	0
Alavus	2	0
Akaa	2	0
Kerava	2	0
Nilsjä	2	0
Varkaus	2	0
Naantali	2	0
Juva	2	0
Pedersören kunta	2	0
Muu kunta	2	0
Toivakka	1	0
Raisio	1	0
Haapavesi	1	0
Joroinen	1	0

Asuinkunta	Kpl	%
Virrat	1	0
Pöytyä	1	0
Saarijärvi	1	0
Ikaalinen	1	0
Kaustinen	1	0
Kalajoki	1	0
Valkeakoski	1	0
Urjala	1	0
Leppävirta	1	0
Eno, liittynyt Joensuuun 1.1.2009	1	0
Pirkkala	1	0
Kemi	1	0
Sipoo	1	0
Salla	1	0
Jämsänkoski, liittynyt Jämsään 1.1.2009	1	0
Laitila	1	0
Masku	1	0
Evijärvi	1	0
Kisko, liittynyt Saloon 1.1.2009	1	0
Virolahti	1	0
Sammatti, liittynyt Lohjaan 1.1.2009	1	0
Sodankylä	1	0
Joutsa	1	0
Kruunupyy	1	0
Oulainen	1	0
Ilmajoki	1	0
Kajaani	1	0
Kitee	1	0
Riihimäki	1	0
Sonkajärvi	1	0
Tornio	1	0
Hollola	1	0
Alahärmä, liittynyt Kauhavaan 1.1.2009	1	0
Pornainen	1	0
Kuusamo	1	0
Yhteensä	667	100

Vapaamuotoinen palaute

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Ei määritelty	muu	Good luck!
Ei määritelty	muu	Hirvee helle lyhenri patikkaa Kolilla.
Ei määritelty	muu	Kiitos!
Ei määritelty	kehittämisehdotus	vastausvaihtoehto muu, sukupuoli kysymykseen :)
Ei määritelty	kehittämisehdotus	Mielestäni illalla voisi olla jotain ohjelmaa ja kaupat voisivat olla pidempään auki. Parkkipaikkoja voisi lisätä, usein paikat täynnä.
Ei määritelty	kehu	Thanks a lot! Great memories for rest of my life :)
Ei määritelty	kehu	Kiitos Koli :)
Ei määritelty	kehu	Thank you very much for the rest!
Ei määritelty	kehu	Se on ihana kansallispuisto. Minä tosi onnellinen täällä. Kiitos paljon! Terveisin, Natalia. Minä opiskelen suomen kieli 4 kuukautta Pietarissa. Se on kiva! Minä rakastan Suomea!
Ei määritelty	ei määritelty	I really enjoyed National Park Koli. Would like to come here during summer to ride bicycle and go boating. Igor
Ei määritelty	ei määritelty	No bins, but it's not big trouble for me and my friends :) Love Finland. Alex!
Ei määritelty	ei määritelty	Polkujen hoitoon kannattaa satsata.
Ei määritelty	ei määritelty	Kiitos mahdollisuudesta viettää lomaa Kolilla!
Ei määritelty	ei määritelty	Kolin Rinteiden kehittäminen toisi varmasti enemmän kävijöitä alueelle!
Ei määritelty	ei määritelty	Rinteisiin lpatin päälle laavu
Ei määritelty	ei määritelty	lpatin yläasemalle laavu, koska sinne paistaisi aurinko
Ei määritelty	ei määritelty	lpatin päälle aurinkoiselle paikalle laavu.
Ei määritelty	ei määritelty	Kysyttiin, kuinka arvioisin saamani terveydellisen hyödyn tältä reissulta. Vaikea mitata rahassa tällaista, minkä pystyy ja pitää pystyä tekemään kustannusvapaasti, lukuunottamatta varusteita ja paikalle saapumista. Terveisiä kaikille luonnon ja hyvinvoinnin puolesta piinaaville ja kiitos pullakahvista.
Ei määritelty	ei määritelty	Beautiful park with good accessibilities even in winter. Would recomend it.
Ei määritelty	ei määritelty	Alueen linnuista ja lintujen äänistä voisi olla esite tai jotain miten havainnoida.Samoin muista eläimistä ja eläinten jäljistä.
Ei määritelty	ei määritelty	Opasteet tiellä epäselvät koska esimerkiksi navigaattorit ajattaa ihan väärä reittejä. Lumikenkäreitin oranssit merkit ei ollut ajantasalla ja liian vaikeasti tulkittavat että osasi pysyä kokoajan oikealla polulla. Noissa olisi vielä parantamisen varaa.
Ei määritelty	ei määritelty	Talvella turvaköysi huipulle kiivetessä ,On liukas
Ei määritelty	ei määritelty	Lumikenkäilyreitti olisi voinut olla paremmin merkitty. Tuli turhaa patikkaa kun oranssit merkit veivät kahteen suuntaan ja Pielisen puoleinen rinne meinasi jäädä kokematta, muutoin reitti oli hyvä ja maastoltaan vaihteleva!
Ei määritelty	ei määritelty	Onko hotellilla debilaattoria? Kaipaisimme lisää iltaohjelmaa.

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Ei määritelty	ei määritelty	Rinnealueen kehittäminen olisi suotavaa, hissien päivittäminen nopeammiksi tuulihisseiksi. Kesäisin kolin satama-alue vaatisi lisää näkyvyyttä ja houkuttelevuutta.
Ei määritelty	ei määritelty	Reittien kartat ja lähtöpaikat paremmin esille. Tieto esim. mistä reittintarkalleen kulkee. Luonnossa merkit vaikeasti löydettävissä.
Ei määritelty	ei määritelty	Free bear and moose?
Ei määritelty	ei määritelty	Melontareittejä etsiessäni en löytänyt yksityiskohtia - missä voi helposti laskea kajakin veteen, mistä lähteä melomaan aloittelija ja minne, kokeneempi meloja? Minkälaisia melontaretkiä voisi tehdä? Onneksi opastuskeskuksessa oli sattumalta kokenut luontopas joka vastasi kaikkiin kysymyksillä.
Ei määritelty	ei määritelty	Kiitos upeista ja mieleenpainuvista kokemuksista Kolilla!
Ei määritelty	ei määritelty	It was an issue for us how to get here. We had to ask a friend for transport
Ei määritelty	ei määritelty	Penkkejä voisi olla poluilla enemmän. Pahimpiin kuluineisiin polkuosuuksiin mursketta. Selkeämpi ohjaus Kolille Joensuusta. Selkeämpi ohjaus kartoissa poluille.
Ei määritelty	ei määritelty	Kivaa oli ja kaunista Suomea
Ei määritelty	ei määritelty	MTB-reitistöä kartta ja niiden laajentaminen kaupunkien ja tiestön ulkopuolelle. Luonnonpuistoon pitäisi saada mtb-reittejä samoin, kuin esim. Saariselän alueella UKK-alueella nyt on avattu. Tällä hetkellä tänne ei kannata tulla MTB-harrastelijan treenaamaan.
Ei määritelty	ei määritelty	Kun otin yhteyttä ja kyselin mahdollisuuksia FAT baike pyöräilyyn. Vastaus oli karu. EI KOLILLA. Mene kontiolahdelle. Täällä ei saa pyöräillä. Taas 10 km pohjoiseen Kolin safaritalo on yritys joka vuokraa FAT bike. Siellä on kokemattomat rinteet? Ollut jo monta vuotta. Toinen kysymys Asuntoauto talvella. Ei löydy sähkötolppaa. Piti varata huoneisto jotta sai sähkötolpan. Alueen toimijoiden keskenäinen kilpailu on liian kovaa jos itsellä ei löydy haluttua palvelua niin ei voi ohjata asiakasta toiselle saman alueen yrittäjälle. Se on hyvin surullista.
Ei määritelty	ei määritelty	Näistä kahvikuppien koko hommasta... niinku monessa paikassa niin täälläkin saisihan nuo olla vähän isompia... tai kahta eri kokoa voisi olla, niin saapi sitten itse päättää jos hieman isomman tahtoo... eihän sen nyt sen enempi tarvii maksaa...vai?
Ei määritelty	ei määritelty	Selkeämpää viestintää sähköpaikoista, ettei löpöautot vie paikkoja. Rinnetuvalla työntekijä tuli sanomaan vähän vaille viisi etten laittaisi lisää puita. Huonoa asiakaspalvelua.

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Ei määritelty	ei määritelty	Rinteiden parkkipaikalle toivoisin kääntöaluetta parkkipaikan hiihtokeskuksen päähän. On vaikea peruuttaa ja hieman vaarallistakin pois parkkipaikalta. Toivoisin selkeämpää viestintää siitä kuinka rinteiden ulkopuolella on kiellettyä laskeminen. Jäätien Kolin pään ramppiin maalle tullessa toivoisin hiekoitusta.
Ei määritelty	ei määritelty	Ei oltu kuultu, että Loma-Koli on lopettanut
Ei määritelty	ei määritelty	Koli iso kuva suunnitelmat vaikuttaa liian isoilta Kolille.
Ei määritelty	ei määritelty	Minun mielestäni vanhat opastekyltit sopivat maisemallisesti paremmin kuin uudet tulevat. Harmi. Miksi pitää olla yhteneväisiä muiden kansallispuistojen kanssa? Jokainen on erilainen
Ei määritelty	ei määritelty	Olisi hieno juttu että kesällä olevat kurssit ja retkiviikon aikataulut julkistettaisiin hyvissä ajoin, niin että voisi suunnitella matkaa etukäteen. Voi toki olla haastavaa, kun suurin osa kävijöistä lie impulsiivista, ellen ole väärin ymmärtänyt. Toivoisin kovasti laulukurssia, kalliolta kajahtaa hienosti. Voisin varata tuloni sen mukaan. Metsähallituksen porukka on jees ja Ukossa esim. Penttisen Markku todella hyvä asiakaspalvelija.
Ei määritelty	ei määritelty	Maastopyöräilyreittejä lisää. Huonot reitit tällä hetkellä.
Ei määritelty	ei määritelty	Ihmisten ystävällisyys. Olisiko tarpeellista laittaa kaiteet hurjempiin kallioihin.
Ei määritelty	ei määritelty	Olen huolissani Vuonilahti-LIEKSA tien kunnosta. Vuosia tie ollut ihan kamalassa kunnossa. Aiheuttaa "harmaita hiuksia" paikallisille ja meille mökkeilijöille.
Ei määritelty	ei määritelty	Maastopyöräilyn kehittäminen. Kunnan vuokrapyöriä ja rinteet pyöriille vapaiksi.
Ei määritelty	ei määritelty	Olisin mielelläni viihtynyt pidempäänkin ja nähnyt enemmän jos ilmat olisi suosineet!
Ei määritelty	ei määritelty	Pysäköintialueiden täyttöasteesta voisi olla info jo kylällä, ettei tarvitse jonossa ajella ees taas
Ei määritelty	ei määritelty	Kiitos, Koli on ainutlaatuinen upea paikka.
Ei määritelty	ei määritelty	Maastopyöräireitit paremmaksi, enemmän poluilla
Ei määritelty	ei määritelty	Vesipisteitä voisi olla enemmän matkalla, muuten on erinomaista
Ei määritelty	ei määritelty	Ihmettelimme kesäkioskin kiinnioloa heinäkuisena lauantaina.
Ei määritelty	ei määritelty	Älkää alistuko ilmastomuutoshuijauksen levittämiseen, kiitos.
Ei määritelty	ei määritelty	Kiitos teestä ja pullasta! :)
Ei määritelty	ei määritelty	Laskettelurinteet kannattaa ottaa kesällä maastopyöräilykäyttöön. Pyöräiltäviä polkuja vähän ja maastopyöräilyvälineitten vuokrauksesta vähän tietoa.
Ei määritelty	ei määritelty	I love Koli National park!
Ei määritelty	ei määritelty	Kiviniemen sauna on mahtava!
Ei määritelty	ei määritelty	I love Koli and whole finland as well

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
Ei määritelty	ei määritelty	The only really bothering thing was littering and behaviour of some tourists near Koli who seemed not to have any idea how to act in the National park (noise, littering etc.).
Ei määritelty	ei määritelty	Ihana matka, kiitos.
Ei määritelty	ei määritelty	Opaskylttejä ei ole koskaan liikaa tai ylipäättään reittien värikoodien näkyvyys. Aina meikäläiselle on polkujen risteykset vaikea paikka jos ei näe missä se reitti menee ja valitsen aina tietenkin sen väärän polun. Eli reittien värit on a ja o.
Ei määritelty	ei määritelty	:))
Ei määritelty	ei määritelty	Tämä on upea paikka, jonka etuna on saavutettavuus. Toivottavasti tähän panostetaan. Ajattelin heti tänne tultuani, että haluaisin tuoda liikuntarajoitteisten äitini tänne :)
Ei määritelty	ei määritelty	Koli jättää jäljen.
Ei määritelty	ei määritelty	Ipatin huipulle olisi hienoa saada tulipaikka/ laavu takaisin. Muutenkin lisääntynyt luonnossaliikkuminen tuo lisätarvetta taukopaikoille reitistöissä.
Ei määritelty	ei määritelty	Kiitos!
Lvk- Retkeily - Polttopuuhoolto	kehittämisehdotus	Ovet puuliitereihin niin eivät ole puut kosteita.
Lvk- Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	More toilets in Rykiniemi
Lvk- Retkeily -Reitit	ei määritelty	Pitkospuut rikki
Lvk- Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Kesällä opasteet rikki, kuluneita. Tulipaikat lahonneita ja puuttui roskis ihan laskettelurinteen vierestä. Kaikki oli luonnossa.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Ipatin huipulle olisi kiva saada laavu laskijoita ja retkeilijöitä varten.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Pitkospuut ja portaat olisi voineet olla paremmassa kunnossa. Myös roskikset olivat täynnä.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Jos on portaita/ pitkospuuta, niiden turvallisuus on tärkeää! Luonto on upea ja toivottavasti säilyy. Olen valmis maksamaan esim 20e päivä "passista", jos rahaa käytetään reittien ylläpitoon. Sisältää esim. parkin ja käymälöiden siisteyden.
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Valaistus Ipatin rinteisiin. Laavu Ipatin päälle. Mahdollisuus (talvella) majoittua jossain teltalla tai laavussa (paikkoja on ennestään vähän).
Lvk- Retkeily -Muut palvelurakenteet	valitus	Huonot pitkospuut ja portaat. Polttopuut olivat kosteita ja ne pitäisi pilkko ja sahata
Lvk- Retkeily -Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Tärkin harrastustoiveeni tälle matkalle oli retkiluiste ja se ei nyt onnistunut. Siksi kysymys 11 kohta 2 vain kolmonen.
Lvk-Aspa-Luontoneuvonta	kehittämisehdotus	Laavuista olisi hyvä olla tietoa hotellin respassa. Esim nyt hiihtolomalla kolon ipatti pitää tulla Sutkanlaavulla ja tästä olisi ollut hyvä mainostaa respassa ja luontokeskuksessa
Lvk-Matkailuyritysten toiminta	valitus	Käynnillämme huomasimme palveluiden vähyyden, satamakahvila kiinni. Rynnäsessä ei ollut kahvileipää, joten emme jääneet kahville :)

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Lieksan- Vuonilahdentie erittäin huonossa kunnossa vrt. yhteys Kolille lyhin matka idästä. Välttää liikaa rakentamista esim. yleisöpalvelun nimissä. Esim. Repoveden kansallispuisto meni liian rakennetuksi kansallispuisto statuksen jälkeen.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Alkaa rakentako liikaa turismin nimissä!
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Paikallisena luontoharrastajana liikun puistossa viikottain, enkä kaipaa yhtään lisää turismia Kolille, päinvastoin toivon rajoituksia puistossa liikkumiseen ja ohjeita piittaamattomille vieraille.
H-Alueiden hallinta ja suunnittelu	kehittämisehdotus	Hotellin asiakkaille oma parkkialue.
Yleinen kehittämisidea Metsähallitukselle	kehu	Paljon positiivista nähtävää. Varokaa Levin, tai pohjoisen suuntausta. Liialla rakentamisella, ja turismin vetovoiman kasvattamisella pilataan helposti ne luontoarvot mitä tullaan katsomaan. Froikkareita lainaten, ne meni jakamaan jokaisen Takamaan joita sitten ahnaasti kalutaan...
Muu	tiedustelu	Mitenhän Loma-Kolin hissien lakkauttaminen on vaikuttanut talven matkailujamääriin?

Uusimmat Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisut

Sarja A

- No 230 Ervola, A., Rautiainen, M., Seppänen, M. & Bisi, J. 2019: Erätalous valtion alueilla – yleis- ja erityisoikeuksien käyttö. 46 s.
- No 231 Arnkil, A., Hoikkala, J. & Sahla, M. (toim.) 2019: Suojelualueet merialuesuunnittelussa – suositus suojelualueiden huomioimiseksi. 42 s.
- No 232 Vatanen, E. & Kajala, L. 2020: Kansallispuistojen, retkeilyalueiden ja muiden luontomatkakohteiden paikallistaloudellisten vaikutusten arviointisovelluksen kertoimien päivitys 2019. 31 s.

Sarja B

- No 239 Kyrönviita, M. & Tuomaala, T. 2018: Päijänteen kansallispuiston kävijätutkimus 2017. 66 s.
- No 240 Hänninen, M. 2018: Repoveden kansallispuiston kävijätutkimus 2017–2018. 87 s.
- No 241 Pellikka, J., Artell, J., Rautiainen, M. & Putaala, A. 2018: Valtion maiden kanalintulupametsästäjät. 51 s.
- No 242 Kuusisto, K. 2018: Urho Kekkosen kansallispuiston kävijätutkimus 2017. 84 s.
- No 243 Paulus, E. 2019: Ruunaan retkeilyalueen kävijätutkimus 2017. 64 s.
- No 244 Salonen, D. & Veteläinen, T. 2019: Hossan kansallispuiston kävijätutkimus 2017–2018. 73 s.
- No 245 Kampuri, E.-N. 2019: Koloveden kansallispuiston kävijätutkimus 2018. 62 s.
- No 246 Kuusisto, K. 2019: Evon retkeilyalueen kävijätutkimus 2018. 55 s.
- No 247 Aspholm, P. 2019: Riisitunturin kansallispuiston kävijätutkimus 2018–2019. 47 s.
- No 248 Aspholm, P. 2019: Korouoman kävijätutkimus 2018–2019. 42 s.
- No 249 Helimäki, V. & Koskela, A. 2019: Ärjänsaaren kävijätutkimus 2019. 49 s.
- No 250 Jylänki, T. 2020: Liminganlahden luontokeskuksen asiakastutkimus 2019. 50 s.
- No 251 Naumanen, S. 2020: Kolin kansallispuiston kävijätutkimus 2019. 63 s.
- No 252 Naumanen, S. 2020: Kolin biosfäärialueen yritystutkimus 2018. 61 s.

Sarja C

- No 165 Siira, H. & Sulkava, P. 2019: Pallas–Yllästunturin kansallispuiston luontomatkailusuunnitelma. 66 s.
- No 166 Naumanen, S. 2020: Kolin biosfäärialueen luontomatkailusuunnitelma 2020–2025. 91 s.

ISSN-L 1235-8983
ISSN (VERKKOJULKAISU) 1799-5388
ISBN 978-952-295-264-6 (PDF)
JULKAISUT.METSA.FI